

การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

นายกมลพ ชุมศรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ใน
ศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

โดย นายกมลภพ ชุมศรี

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย / หัวหน้าภาควิชา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิชัย สืบแย้ม)

กรรมการ

.....
(ดร.สามารถ สว่างแจ้ง)

ชื่อ : นายกมลภพ ชุมศรี

ชื่อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

สาขาวิชา : บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรารุณ สืบแย้ม

ปีการศึกษา : 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี (2) เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 218 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่าแบบตอบสนองคู่ ประกอบด้วยข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความเที่ยง เท่ากับ 0.99 และ 0.97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความ ค่าดัชนีต้องการจำเป็น (PNI modified) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X} = 2.93$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.72$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$) และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ (PNI modified = 0.64) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (PNI modified = 0.63) และด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (PNI modified = 0.61)

(มีจำนวนทั้งสิ้น 142 หน้า)

คำสำคัญ : การพัฒนาสมรรถนะครู มาตรฐานการปฏิบัติงาน การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

Name : Mr. Kamonpop Chumsri

Independent Study Title : STUDY OF THE DEVELOPMENT OF COMPETENCIES
BASED ON TEACHER PERFORMANCE STANDARDS FOR
21ST CENTURY LEARNING MANAGEMENT IN
VOCATIONAL INSTITUTIONS IN RATCHABURI PROVINCE

Major Field : Vocational and Technical Education Management
King Mongkut's University of Technology North
Bangkok

Independent Study Advisor : Assistant Professor Dr. Sarawut Suebyaem

Academic Year : 2024

ABSTRACT

The objectives of this study were to (1) investigate the current and desired states of teacher competencies based on performance standards for 21st-century learning management in public vocational education institutions in Ratchaburi Province, and (2) prioritize the needs for competency development.

The sample comprised 218 teachers from 7 public vocational education institutions in Ratchaburi Province in the academic year 2024. The research instrument was a dual-response Likert scale questionnaire with content validity and reliability coefficients of 0.99 and 0.97, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}), along with content analysis.

The findings revealed that the overall current competency level of teachers was at a moderate level ($\bar{X}=2.90$), with the highest mean score in the aspect of professional practice ($\bar{X}=2.93$). The overall desired competency level was at a high level ($\bar{X}=4.72$), with the highest in learning management ($\bar{X}=4.73$). The priority needs for competency development, ranked by PNI_{modified} values, were: learning

management (PNImodified=0.64), community and parental engagement (PNImodified=0.63), and professional practice (PNImodified=0.61)

(Total 142 Pages)

Keywords: Teacher Competency Development; Performance Standards; 21st Century Learning.

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สรวิชัย สืบรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ทุกขั้นตอนจนสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้ค้นคว้าอิสระขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ อาจารย์ ดร.สามารถ สว่างแจ้ง กรรมการสอบค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ความรู้แนวคิดให้คำปรึกษาและ ข้อเสนอ ตลอดจนการตรวจทาน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้ง คณาจารย์ในภาควิชาการบริหารอาชีพ และเทคนิคศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์จนทำให้การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ค้นคว้าอิสระ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา และคุณครูทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอดจนทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันมีจากการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนเป็นเครื่องบูชาครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย

กมลภาพ ชุมศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	
1.1**ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
1.2**คำถามการค้นคว้าอิสระ	6
1.3**วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ	6
1.4**ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ	6
1.5**นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.6**ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1**แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	12
2.2**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครู	22
2.3**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	31
2.4**แนวคิดในการศึกษาความต้องการจำเป็น	44

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.5**งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
2.6**กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
3.2**เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
3.3**การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
3.4**การวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 4 ผลการค้นคว้าอิสระ	
4.1**ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	67
4.2**สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะ	69
4.3**ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ	82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1**สรุปผลการค้นคว้าอิสระ	93
5.2**อภิปรายผล	95
5.3**ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก ก	
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ข	
สำเนาหนังสือราชการ	114
ภาคผนวก ค	
ค่าความเที่ยงของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ (Reliability) ของแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัด ราชบุรี	117
ภาคผนวก ง	
แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของรัฐในจังหวัดราชบุรี	124
ภาคผนวก จ	
ตารางแสดงค่า IOC รายข้อ การค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒน สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี	134
ภาคผนวก ฉ	
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ถึงสภาพการปฏิบัติงานของครูในปัจจุบัน	140
ประวัติผู้เขียน	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงการสังเคราะห์ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	43
4-1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=218)	51
4-2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวม (n=218)	53
4-3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (n=218)	54
4-4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ (n=218)	57
4-5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (n=218)	60
4-6 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี (n=218)	62
4-7 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (n=218)	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-8ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านการจัดการเรียนรู้ (n=218)	66
4-9ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (n=218)	69

สารบัญรูปภาพ (ถ้ามี)

ภาพที่

หน้า

2-1กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

44

บทที่ 1

บทนำ

1.1**ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทดเทียมนานาชาติประเทศในเวทีโลก ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยน ให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษ ที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ทักษะสำคัญจำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย เพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะสอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม เช่น เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการต่อยอดพัฒนาทักษะในทุกด้านมีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ยุคของศตวรรษที่ 21 สังคมโลกต้องต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในหลาย ๆ ด้าน ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในมุมมองทางด้านการศึกษานั้น ถือได้ว่าเป็นยุคของโลกใหม่แห่งการเรียนรู้ เนื่องจากโลกแห่งการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก จะเห็นได้ว่าการศึกษาในอดีต (ก่อนช่วงศตวรรษที่ 21) การเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น จะขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญ ถ้าผู้สอนหรือครูไม่สอนผู้เรียนก็จะไม่รู้ เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งที่หายาก แต่ในยุคของศตวรรษที่ 21 นี้ ความรู้หาได้ง่าย แหล่งของความรู้มีอยู่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถค้นคว้าและเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือความท้าทายที่นักการศึกษาและ ผู้สอนต้องตระหนักรู้และเตรียมความพร้อมในการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st century skill) ให้ได้อย่างเท่าทัน เพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถนำทักษะความรู้ไปปรับใช้ในสังคม เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ สำหรับโจทย์สำคัญของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับคือ จะเตรียมความพร้อมของผู้เรียนอย่างไรให้สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง (พระครูปริยัติคุณรังษี)

การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดี มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีครูในศตวรรษที่ 21 มีคุณคามากกว่าครูในศตวรรษที่ 20 โดยจะมีคุณค่าได้ จะต้องเปลี่ยนจากการสอนไปสู่การเป็น coach จากถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างความรู้ โดยให้เด็กลงมือทำด้วยตนเอง และเท่าทันโลก เพราะครูถือเป็นบุคคลหรือกลไกสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาของระบบการศึกษาของไทยประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงไม่ได้มีไว้สำหรับผู้เรียนเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วมีไว้พัฒนาครูและบุคลากรด้วย เป้าหมายเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ สามารถเรียนทำงานและใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้ (นพพร ชลารักษ์, 2558) จึงต้องมีกระบวนการแนวทางในการส่งเสริมเสริมสร้างการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง พัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ เพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับกระแสของการเปลี่ยนแปลงมุ่งสู่การสร้างคุณภาพ ของผู้เรียน (สมบุญ ธรรมลังกา, 2561)

ด้วยสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งสร้างผู้เรียนให้มีทักษะ ในศตวรรษที่ 21 แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทำให้ครูในสถานศึกษาปรับตัวไม่ทัน ไม่เข้าใจธรรมชาติผู้เรียน ไม่มีความรู้การจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ สร้างสรรค์ผลงาน เป็นการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ประกอบกับมีการเข้าถึงความรู้ได้ง่ายขึ้น ครูไม่จำเป็นต้องบอกความรู้ทุกเรื่องครูต้องวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่

สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด หรือสมรรถนะที่เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด การเตรียมครูเพื่อให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เพื่อรองรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสมรรถนะที่สำคัญสำหรับครู ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้เทคโนโลยีสู่การออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การพัฒนาความรู้ ด้านศาสตร์การสอน 3) การค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) การพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 5) การหลอมรวมการบูรณาการระหว่างเนื้อหา สารวิชา (Content Knowledge) หลักวิชาชีพครู (Pedagogical Knowledge) และเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ากับการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระเฉพาะทาง (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK) โดยการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันจึงต้องการหลอมรวมการบูรณาการระหว่างเนื้อหาสาระวิชา (Content Knowledge) หลักวิชาชีพครู (Pedagogical Knowledge) และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระเฉพาะทาง (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK) (คุรุสภา, 2564) ครูยุคใหม่จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะด้านหลักสูตร นวัตกรรม การพัฒนาและการใช้ระบบ E-learning และสมรรถนะด้านการสื่อสาร มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนและใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล พัฒนาสู่การเป็นมืออาชีพ และปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่จากการเป็นผู้ให้ความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้และเกิดการเรียนรู้ บทบาทเป็นผู้สร้างแรงกระตุ้นจิตใจ (Motivation) ให้ผู้เรียนมีแรงบันดาลใจ (Inspiration) มุ่งมั่นสู่เป้าหมายชีวิตและบทบาทของการให้คำแนะนำปรึกษา (Coaching) ช่วยเหลือนักเรียนรวมทั้งบทบาทในการสร้างและบูรณาการความรู้ มีทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์และตักตวงทางความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน รู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่มีทักษะใหม่ ๆ มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ ๆ มีจรรยาบรรณวิชาชีพและมีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพการศึกษา (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2564)

การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพครู อาจารย์ ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในด้านการฝึกอบรมและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยเน้นพัฒนาครู ตามทักษะในศตวรรษที่ 21 และความสามารถในการสอนเด็กให้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง ของโลก การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และการสนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา ซึ่งการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้นั้นจะต้องให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ของโลกปัจจุบันและ

รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ (เจริญ ภูวิจิตร, 2560) ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูในแต่ละรอบปี พบว่า ครูได้รับการพัฒนาค่อนข้างมาก แต่ขาดการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้พัฒนา การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีความซ้ำซ้อนของหลักสูตรและสาระในการพัฒนาครู ไม่มีความชัดเจนว่าหลักสูตรการพัฒนาตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการพัฒนาและสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ครูยังขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่องไม่มีการวางแผนระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

ปัญหาการพัฒนาครูในอดีตที่ผ่านมา คือ ไม่กระจายโอกาสให้ครูอย่างทั่วถึง มีความซ้ำซ้อนในการอบรมครูบางคนได้รับการอบรมจากหลายหน่วยงานในแต่ละปี ขณะที่ครูบางคนอาจไม่มีโอกาสเลย และหลักสูตรการอบรมอาจจัดขึ้นตามความต้องการของผู้จัด ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของครู เป็นการอบรมที่ดึงครูออกจากห้องเรียน ทำให้ครูละทิ้งเด็กและการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 2) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2 3) วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 4) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี 5) วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี 6) วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง 7) วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ พบว่าครูผู้สอนยังประสบปัญหาหลายด้าน ในการพัฒนาสมรรถนะและการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าครูส่วนใหญ่ยังขาดสมรรถนะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และยังยึดติดกับรูปแบบการสอนแบบเดิม ประกอบกับภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนมีจำนวนมาก ส่งผลให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ครูยังขาดทักษะในการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พบว่าครูบางส่วนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ขาดการประสานงานเชิงรุก และมักจะติดต่อเมื่อเกิดปัญหาเท่านั้น ทำให้การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของครู พบว่า หลักสูตรการอบรมที่จัดให้ยังไม่ตรงกับความต้องการจริงของครู

อีกทั้งข้อจำกัดด้านเวลา และทรัพยากร ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขาดการประยุกต์ใช้สถานการณ์ปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ค้นคว้าอิสระในฐานะที่เป็นผู้หนึ่งที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหาร และการดำเนินงานของสถานศึกษาและการพัฒนากำลังคนในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศต่อไป

1.2คำถามการค้นคว้าอิสระ**

1.2.1**ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีในแต่ละด้าน อยู่ในระดับใด

1.3วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ**

1.3.1**เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

1.3.2**เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

1.4ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ**

1.4.1ขอบเขตเนื้อหา**

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีโดยประกอบด้วยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัด

ราชบุรีประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู 2) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ 3) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยเป็นการศึกษาคูขานระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

1.4.2**ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1**ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 459 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567

1.4.2.2**กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ขนาดกลุ่มจากตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ทำงานสายการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวน 218 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (ชัยวิชิต, 2558) โดยเลือกจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีใบประกอบวิชาชีพครูทุกคน

1.4.3**ขอบเขตด้านเวลา

ใช้ระยะเวลาศึกษา ตั้งแต่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2567 - 31 มีนาคม พ.ศ. 2568

1.4.4**ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

1.4.4.1**วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

1.4.4.2**วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่2

1.4.4.3**วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม

1.4.4.4**วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

1.4.4.5**วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี

1.4.4.6**วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง

1.4.4.7**วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ

1.5**นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1**สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตน ที่ส่งผลให้ครูแสดงออกถึงพฤติกรรมการทำงาน และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.5.1.1**การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่มุ่งมั่น พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ยอมรับความแตกต่าง ของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียน แสวงหาการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าทางการเรียน มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนร่วมไปกับการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่องให้มีความรอบรู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน และเป็นครูมืออาชีพ

1.5.1.2**การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่แสดงว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยสามารถบูรณาการความรู้ ศาสตร์การสอนและเนื้อหาศตวรรษ ที่ 21 คู่มือช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างเป็นระบบ มีการค้นคว้าอิสระ สร้างนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และทำงานเป็น ทีมอย่างสร้างสรรค์เพื่อร่วมพัฒนาวิชาชีพ

1.5.1.3**ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง พฤติกรรมหรือการ แสดงออก ของครูที่ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มี คุณภาพของผู้เรียน ศึกษาและเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐาน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5.2**ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ผลของกระบวนการวิเคราะห์เพื่อหาช่องว่าง หรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริง กับสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตาม มาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ซึ่งในการวัดความต้องการจำเป็น ผู้ค้นคว้าอิสระได้ คำนวณดัชนีชี้วัดความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: 8 PNI modified) โดย ประเมินทั้งระดับสภาพที่เป็นจริง และระดับสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละข้อของแต่ละด้าน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย หลังจากนั้นนำมาหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึง ประสงค์กับสภาพที่เป็นจริง แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง แล้วจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน ดัชนีชี้วัดความต้องการจำเป็นดังกล่าวจะชี้ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จริงในปัจจุบันที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง และแก้ไข เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษานั้นด้วย

1.5.2.1**สภาพปัจจุบันของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการ จัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมของครูที่เป็นผลมาจาก ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตน ที่ส่งผลให้ครูแสดงออกถึงพฤติกรรม การปฏิบัติงาน และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐาน การเรียนรู้และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในห้วงเวลาที่ผู้ค้นคว้าอิสระศึกษาซึ่ง ครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.5.2.2**สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่คาดหวังของครูที่ เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตน ที่ส่งผลให้ครูแสดงออกถึงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและ ชุมชน

1.5.3**สถานศึกษา วิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน จังหวัดราชบุรี หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือสายอาชีพในจังหวัด ราชบุรี ซึ่งอยู่ภายใต้ การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) หรือ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในวิชาชีพ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับภูมิภาคและประเทศ

1.6**ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1**สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรีได้ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผน พัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.6.2**ผู้บริหารสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี นำผลการศึกษาความต้ง การจำเป็น และแนวทางการพัฒนาไปใช้วางแผนในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.6.3**ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี ได้ข้อมูลสารสนเทศและแนว ทางการพัฒนาไปใช้วางแผนในการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

บทที่ 2

เอกสารและงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎีจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายและใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการศึกษา โดยรายละเอียดตามลำดับดังนี้

2.1**แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1.1**ความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21

2.1.2**ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.2**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครู

2.2.1**ความหมายและความสำคัญของสมรรถนะ

2.2.2**องค์ประกอบของสมรรถนะ

2.2.3**ประเภทของสมรรถนะ

2.2.4**ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครู

2.3**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.3.1**สมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทต่างประเทศ

2.3.2**สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในประเทศไทย

2.3.3**สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.4**แนวคิดในการศึกษาความต้องการจำเป็น

2.4.1**แนวคิดในการศึกษาความต้องการจำเป็น

2.4.2**ความหมายและประโยชน์ของการศึกษาความต้องการจำเป็น

2.4.3**ประเภทของความต้องการจำเป็น

2.4.4**การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

2.5**งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1**งานวิจัยภายในประเทศ

2.5.2**งานวิจัยต่างประเทศ

2.6**กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

2.1**แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1.1**ความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ทำให้นานาประเทศเกิดความตระหนักในการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้ทันการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ การเตรียมเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับโลก แห่งศตวรรษที่ 21 ถึงแม้ว่าสาเหตุของภาวะเศรษฐกิจถดถอยจะไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาแต่ผลลัพธ์ที่ได้รับกลับให้บทเรียนที่สำคัญกับหลาย ๆ ประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาวะว่างงาน คุณภาพชีวิตที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดบริการทางสังคม และความหลุดของครอบครัวที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนด้วยความหวังเพียงเล็กน้อย ซึ่งสมการดังกล่าวนี้ไม่ใช่นานาชาติที่ต้องการ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงต้องแสวงหาหลักประกันที่ดีที่สุดที่ทำให้สังคมไม่ต้องเผชิญชะตากรรมที่น่าเศร้านี้ และสิ่งที่เป็ความหวังสำหรับอนาคตที่สดใสและรุ่งเรืองของชาติ คือ การลงทุนอย่างต่อเนื่องในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้กับเด็กและเยาวชนของตน ทุกคนต้องได้เรียนรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมของตนได้ Trilling & Fadel (2009) ดังจะเห็นได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1.1**Stewart (2012, อ้างถึงใน นริศสรา บุญสอาด, 2563) ได้กล่าวถึง สภาพสังคม ในศตวรรษที่ 21 ว่ามีความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ด้านที่เป็นผลจากการคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เกิดสังคมโลกไร้พรมแดนทั้งการติดต่อสื่อสาร การเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัย การดำเนินธุรกิจ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ทั้งมีอิสระและพึ่งพากันมากขึ้น เกิดสังคมและเศรษฐกิจ ฐานความรู้ทำให้สังคมต้องการคนที่มีความรู้มากขึ้น ทั้งการคิดแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เป็นต้น เพื่อพร้อมรับมือกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจแบบเน้นความรู้ (Knowledge based economies) แรงงานยุคใหม่ต้องเป็นแรงงานที่มีสมรรถนะสากลจึงจะสามารถนำตนเองไปสู่การจ้างงานในระดับนานาชาติ ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้เพื่อนำพาประชาชนของตนเองให้หลุดพ้นจากความยากจน และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

2.1.1.2**เจริญ (2560) กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีมุมมองต่อสถานการณ์โลก ที่มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยมองว่าระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง สร้างกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่าง

สร้างสรรค์และสามารถนำแนวความคิดไปปรับเข้ากับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้ อย่างเหมาะสมและความจำเป็นที่เยาวชนหรือผู้เรียนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ว่า ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และแรงกดดันจากภายในจากสภาวการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนอง และรองรับความท้าทายดังกล่าว

จักรพรรดิ และจำลอง (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยกกระดับคุณภาพการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 โลก ในศตวรรษที่ 21 และทัดเทียมกับนานาชาติ

ทวีศักดิ์ (2562) ได้แสดงให้เห็นว่า โลกในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างมาก และได้ส่งผลกระทบต่อหลายด้านของชีวิตความเป็นอยู่ของคนทั่วไป โดยเฉพาะผู้เรียนจะถูกมองเป็นชาวพื้นเมืองดิจิทัล (Digital native) อยู่ในยุคที่มีการใช้อุปกรณ์สื่อสารและความก้าวหน้าทางดิจิทัลมาก ด้วยเหตุนี้ ครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องพัฒนาตนเองและตามให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมอยู่ในโลกและสังคมในศตวรรษที่ 21 และครูต้องได้รับ การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 หากครูไม่มีทักษะเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถทางด้านสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต ดังนั้น ครูจึงต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและการทำงานในอนาคตโดยมีทักษะแห่งอนาคต ในศตวรรษที่ 21 อย่างเพียงพอและเหมาะสม

สุทิวรณ (2562) กล่าวว่า ปัจจุบันโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งผลให้ประเทศทั่วโลกกำหนดทิศทางการผลิต

และพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีทักษะ สมรรถนะสูง จึงทำให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว

เข็มทอง (2564) กล่าวว่า ความเปลี่ยนแปลงของความรู้ กระแสโลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งความรู้ องค์กรต่าง ๆ มีความต้องการแรงงานที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาที่ต้องที่เน้นให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ในวิชาแกนและทักษะที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพ คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

สมศักดิ์ (2564) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนปัจจุบันและอนาคตต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และจำเป็นต้องทบทวนทั้งวิธีคิดและวิธีดำเนินการวางแผนการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถดำเนินการพัฒนาคนในทุกช่วงวัย ให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการอยู่ในโลกแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านความรู้ ทักษะที่จำเป็นแต่ละช่วงวัย และคุณลักษณะที่สังคมต้องการ (Soft skills) สร้างกำลังคนให้เป็นทุนมนุษย์ (Human capital) ที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติ และสังคมโดยรวมให้ความสำคัญในการสร้างพลังแห่งความร่วมมือและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมให้มีคุณภาพในทุกช่วงวัย นำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กล่าวสรุปได้ว่า โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่รวดเร็วและรุนแรง ส่งผลกระทบให้นานาประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทยต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ รวมถึงการปรับตัวอย่างชาญฉลาดท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างปกติสุข

2.1.2**ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จะกล่าวต่อไปนี้ ได้รับการพัฒนาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21ST

Century Skills) หรือเรียกย่อว่า เครือข่าย P21 ประมาณปี ค.ศ. 2002 ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาจากความร่วมมือของครุภัณฑ์การศึกษา และผู้นำทางธุรกิจของบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ และสำนักงานการศึกษาของรัฐที่ต้องการให้เยาวชนมีความรู้และทักษะสำหรับออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21

กรอบความคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการระหว่าง 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 2) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 กลุ่มทักษะ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน และ 3) ระบบสนับสนุนจำเป็น ประกอบด้วย 4 ระบบ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 หลักสูตรและการสอนของศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 Trilling & Fadel (2009,อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2562)

2.1.2.1**สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ประกอบด้วย 3 กลุ่มทักษะ (ทวีศักดิ์) ดังนี้

2.1.2.1.1**ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation skills) ประกอบด้วย

ก)**ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation)

ข)**การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving)

ค)**การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน (Communication and collaboration)

2.1.2.1.2**ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, media and technology skills) ประกอบด้วย

ก)**การฉลาดรู้ด้านสารสนเทศ (Information literacy)

ข)**การฉลาดรู้ด้านสื่อ (Media literacy)

ค)**การฉลาดรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Communications and Technology literacy: ICT literacy)

2.1.2.1.3**ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skills) ประกอบด้วย

ก)**ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and adaptability)

ข)**ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and self-direction)

ค)**ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and cross-cultural skills)

ง)**ผลิตภาพและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Productivity and account-ability)

จ)**ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and responsibility)

2.1.2.2**กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่นำเสนอโดยเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) สรุปได้ว่าผลลัพธ์ทางทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 7C ดังนี้

2.1.2.2.1**Critical thinking and problem solving เป็นทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา

2.1.2.2.2**Creativity and innovation เป็นทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

2.1.2.2.3**Cross-cultural understanding เป็นทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม หรือต่างกระบวนทัศน์

2.1.2.2.4**Collaboration, teamwork and leadership เป็นทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ

2.1.2.2.5**Communications, information, and media literacy เป็นทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ

2.1.2.2.6**Computing and ICT literacy เป็นทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

2.1.2.2.7**Career and learning skills เป็นทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

นอกจากนี้ ทวีศักดิ์ (2564) ได้กล่าวว่า มีทักษะสำคัญที่ต้องเน้นอีก 3 ทักษะ ประกอบด้วย 3R ได้แก่ Reading เป็นทักษะการอ่าน Writing เป็นทักษะการเขียน และ Arithmetic เป็นทักษะการคำนวณ รวมถึงต้องมีลักษณะทางจิตแห่งอนาคตที่สำคัญ 5 ประการ (5M) ที่ Gardner ได้เสนอไว้สำหรับสังคม ที่จะสามารถอยู่ร่วมกันในอนาคตได้อย่างดี ได้แก่ จิตวิทยาการ (Disciplined mind) จิตสังเคราะห์ (Synthesizing mind) จิตสร้างสรรค์ (Creating mind) จิตรู้เคารพ (Respectful mind) และจิตจริยธรรม (Ethical mind)

ไพฑูรย์ (2557, อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2557) กล่าวว่า ทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย 7 ประการ ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์และการประเมิน (critical thinking and evaluation) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (analysis and synthesis) การคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ (creativity and imagination) การสร้างผลผลิตและนวัตกรรม (productivity and innovation) การเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหา (change and problem solving) การสื่อสารและความเชื่อมั่น (communication and self-confident) และจริยธรรมและความรับผิดชอบ (ethics and responsibility)

แผนการศึกษาแห่งชาติที่จัดทำโดยสภาการศึกษา ปี พ.ศ.2560 ที่กล่าวถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 3Rs8Cs ได้นำกรอบแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 มาพัฒนาเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ 3Rs 8Cs ดังนี้ 3 Rs ได้แก่ 1) Reading สามารถอ่านออก 2) (W) Riting สามารถเขียนได้ และ 3) (A) Rithmetic มีทักษะในการคำนวณ และ 8 Cs ได้แก่ 1) Critical Thinking & Problem Solving คือ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ปัญหาได้ 2) Creativity & Innovation คือ การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม 3) Communication Information & Media Literacy คือ การสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ 4) Computer & ICT Literacy คือ การใช้คอมพิวเตอร์และรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) Cross-Cultural Understanding คือ ความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม 6) Collaboration Teamwork and Leadership คือ ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 7) Career & Learning Skill คือ ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ และ 8) Compassion คือ ความมีเมตตา กรุณา มีคุณธรรมและระเบียบวินัย

สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นทักษะในการดำเนินชีวิตให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในประเทศไทย ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะ

การเรียนรู้ 3Rs และ 8Cs เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลที่พร้อมเรียนรู้ตลอดเวลาและตลอดชีวิต

2.1.3**แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นและสอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเรียนรู้แบบเดิม เป็นการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

2.1.3.1**McTighe and Seif (2554, อ้างถึงใน เข้มทอง ศิริแสงเลิศ, 2564) ได้เสนอกรอบความคิดที่สำคัญ 6 ประการที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างทักษะแห่งศตวรรษใหม่ให้กับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

2.1.3.1.1**พันธกิจด้านการสอนแบบมุ่งผลลัพธ์ โดยเน้นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นพิเศษ และการสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการถ่ายโอนความรู้

2.1.3.1.2**หลักการเรียนรู้ ต้องกำหนดแนวคิดที่ชัดเจนด้านการเรียนรู้ที่พัฒนาจากงานค้นคว้าอิสระที่ทันสมัย และเป็นแนวปฏิบัติที่ดี โดยมีมุมมองเรื่องการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้และการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2.1.3.1.3**หลักสูตร เน้นการเรียนรู้ การคิด และความเข้าใจเชิงลึกให้มากขึ้นโดยหลอมรวมผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 เข้าไปในหลักสูตร ใช้ทรัพยากรหลากหลายรวมทั้งเทคโนโลยี

2.1.3.1.4**ระบบการประเมิน เป็นการประเมินผลที่ยึดมั่นหลักสูตรที่ถ่ายโอนความรู้เข้ากับสถานการณ์ได้จริง ใช้ประเมินอย่างต่อเนื่องและให้ความเห็นตอบกลับที่ทันที่แก่ครูและผู้เรียน

2.1.3.1.5**การสอน ใช้แนวทางการเรียนรู้ที่เห็นพ้องต้องกัน เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และใช้การเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการสอนและการฝึกเพื่อความเข้าใจและการถ่ายโอนความรู้

2.1.3.1.6**ปัจจัยสนับสนุน ใช้โมเดลการออกแบบย้อนกลับ (Backward design) เพื่อวางแผนหลักสูตรและปรับปรุงการสอนในโรงเรียนที่สอดคล้องและสนับสนุนผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยในระดับนโยบายสนับสนุนทางการเงินและมาตรฐานเนื้อหา เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 ในระดับปฏิบัติเน้นการสอนเพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

2.1.3.2**วิจารณ์ (2556) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 มีคุณค่ามากกว่าครูในศตวรรษที่ 20 โดยจะมีคุณค่าได้ก็ต้องเปลี่ยนจากสอนไปสู่การเป็น coach จากถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างความรู้เพราะให้เด็กทำเอง และจากการที่เด็กเรียนรู้แบบผิวเผินไปสู่รู้จริง เปลี่ยนจากสอนวิชาไปสู่พัฒนาให้ครบด้าน เปลี่ยนจากวิชาไปมีทักษะครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้รู้เป็นผู้เรียนรู้และเปลี่ยนจากครูผู้รอบรู้วิชาเป็นผู้กำกับการเรียนรู้ของศิษย์เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

2.1.3.3**รัตน (2557) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีใหม่ ๆ และใช้บริบทของสังคมโลกที่เป็นอยู่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกลวิธีการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นเรียนรู้อย่างมีความหมายและช่วยพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับสูงมีหลายแนวทาง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1.3.3.1**การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning or PBL) เป็นกลวิธีการสอนให้นักเรียนสำรวจประเด็นที่ซับซ้อนและท้าทายซึ่งมักเป็นสภาพปัญหาในปัจจุบัน กลวิธีการสอนแบบนี้อาจจะใช้หลาย ๆ วิธีการผสมกัน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น เรียนอย่างกระตือรือร้น แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้แบบร่วมมือกัน และมีปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม

2.1.3.3.2**การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (cooperative learning) เป็นการจัดนักเรียนให้เรียนรู้ด้วยกันเป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างกันอย่างเหมาะสมซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ได้มากเพราะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และขยายมุมมองทางความรู้และความคิดให้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนาการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ ทักษะชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.3.3.3**การใช้บริบทของโลกที่เป็นจริง (real world contexts) เป็นการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายที่นักเรียนจะต้องเผชิญเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้การขาดเรียนของนักเรียนลดลง เสริมสร้างความร่วมมือและการสื่อสาร พัฒนาทักษะการคิดเชิง

วิพากษ์ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการเรียน เพราะว่า เมื่อนักเรียนได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนรู้และความเป็นจริงของสังคม นักเรียนจะเกิดแรงจูงใจและเกิดการเรียนรู้

2.1.3.3.4**การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา (educational technologies) เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับภาระงานการสอนของครูเพื่อที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาในศตวรรษที่ 21 และเนื้อหาที่มีอยู่เดิม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีในบริบทของโรงเรียนให้มากขึ้นเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.1.3.3.5**การวัดและประเมินผล (assessment) เป็นการวัดประเมินผลที่เน้นการวัดผลระหว่างการทำงาน (formative assessment) ซึ่งจะช่วยให้ครูประเมินการเรียนรู้ขณะที่กำลังเกิดขึ้นและเป็นการวินิจฉัยปัญหาการเรียนก่อนที่นักเรียนจะเรียนรู้อย่างคลาดเคลื่อนหรือประยุกต์ใช้ทักษะอย่างผิด ๆ รวมทั้งจะช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนเห็นแนวทางอย่างชัดเจนว่า จะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะบรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.1.3.4**สุริยาพร (2561) ได้ทบทวนวรรณกรรมและสรุปว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถของครูที่ต้องเปลี่ยนจุดเน้นจากการสอนไปเน้นที่การเรียนรู้ทั้ง ของนักเรียนและของตนเอง เปลี่ยนบทบาทของตนเองจากครูสอนไปเป็นครูฝึก ต้องเรียนรู้ทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยรวมตัวกัน เป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง หรือ PLC (Professional learning community) และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

2.1.3.5**สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ระบุว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญได้อย่างหลากหลาย โดยมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้สร้างวัฒนธรรมการสืบค้น คัดเลือกความรู้เรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับระดับทักษะและความสามารถของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ด้วยการให้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านโครงงานเรียนรู้จากการให้บริการ เน้นการสอนลักษณะเชิงวิพากษ์ เชิงบูรณาการ และสหวิทยาการ ใช้การเรียนรู้ด้วยการค้นคว้าอิสระ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และใช้การประเมินผลตามสภาพจริง

2.1.3.6**สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) (2564) ระบุว่า ในศตวรรษที่ 21 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในยุคปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก คณะครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่านเทคโนโลยี ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียนเรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered)

2.1.3.7**ทวีศักดิ์ (2562) ได้แสดงให้เห็นว่า หลักการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ครูควรให้ความสำคัญซึ่ง มีแนวทางสำคัญดังนี้

2.1.3.7.1**จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียนและมีความกระตือรือร้นสนใจ และต้องสร้างบรรยากาศ ตามลักษณะที่สอดคล้องกับวัย (generation) และลักษณะผู้เรียน

2.1.3.7.2**จัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้าน ICT จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพมากขึ้นและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

2.1.3.7.3**จัดการชั้นเรียนทางด้านจิตวิทยา โดยเน้นการจัดการเกี่ยวกับความรู้สึกรัก เจตคติ และพฤติกรรมของผู้เรียนโดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมระเบียบวินัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างสูงสุด

2.1.3.7.4**ใช้เทคนิค ทักษะการสอน และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับห้องเรียนและลักษณะผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคและทักษะการสอนของครู ล้วนมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนได้ทั้งสิ้น ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจ การแปรเปลี่ยนความสนใจ การเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะทำให้เด็กไม่เบื่อ เมื่อเทียบกับการที่ครูใช้วิธีสอนแบบเดียว เป็นระยะเวลายาวนานจนเกินไป

2.1.3.7.5**สร้างกฎระเบียบร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน การกำหนดกฎระเบียบของชั้นเรียน ถือเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการในชั้นเรียน ทั้งนี้ครูต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจ และยอมรับว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้อย่างราบรื่น ปราศจากอุปสรรคด้วยศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ในตนเอง ทั้งยังเป็นการวางพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เปลี่ยนจากการสอนเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวมาเป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 โดยใช้รูปแบบการสอนและการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย เน้นการลงมือปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การบูรณาการรวมไปถึงการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2.2**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครู

2.2.1**ความหมายและความสำคัญของสมรรถนะ

2.2.1.1**ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะ (Competency) เป็นคำที่ใช้ในศาสตร์ทางบริหารการศึกษามานาน แต่ได้ถูกนำมาใช้เป็นรูปธรรมโดย David C. McClelland ในช่วงปี ค.ศ. 1970 เพื่อใช้ศึกษาคุณสมบัติ และคุณลักษณะของการนำบุคคลเข้ามาร่วมงานกับองค์กร แนวคิดของ McClelland ได้รับการพัฒนาเป็นระยะ ๆ มาอย่างต่อเนื่อง และถูกนำไปใช้ศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างกว้างขวาง จำลอง (2562) ดังนั้น ในการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะ จึงมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของสมรรถนะไว้ได้สอดคล้องกัน ดังนี้

McClelland (1973, อ้างถึงใน รัตน ดวงแก้ว, 2562) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะ (Competencies) เป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะส่วนตัวที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่จำเป็นและมีผลทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนและเกิดผลลัพธ์อย่างยอดเยี่ยม

Parry (1977, อ้างถึงใน จำลอง นักฟ้อน, 2562) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และคุณลักษณะ (attributes) ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงานและสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของบุคคล

Shermon (2004, อ้างถึงในจำลอง นักพ่อน, 2562) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ลักษณะรวมหรือการผสมผสานระหว่างความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลและทักษะหรือความชำนาญ ซึ่งจะทำให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคคลและองค์การ

Sulaiman and Ismail (2020) กล่าวว่า สมรรถนะเป็นกลุ่มของพฤติกรรมที่มีบทบาทช่วยให้บุคคลบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการประยุกต์ใช้หรือใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของตนเพื่อปฏิบัติงานที่ยากลำบากในบทบาทและตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่

เสนห์ (2559) ให้ความหมายว่า Competency คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ที่จำเป็นของบุคคลที่ทำให้สามารถทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จอย่างดียเยี่ยม (superior performance) และแสดงบทบาท (role) ได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2561) ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของทักษะ ความรู้ ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม คุณลักษณะและทัศนคติ ที่บุคลากรจำเป็นต้องมีเพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

จำลอง (2562) ได้สรุปความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง การผสมผสานของคุณลักษณะพื้นฐาน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ฯลฯ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ ค่านิยม ลักษณะนิสัย ภาพลักษณ์ส่วนบุคคล และบทบาททางสังคม ของบุคคลอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบได้อย่างมีผลสำเร็จอย่างโดดเด่นในองค์การ

ธนกฤต (2563) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือ องค์ความรู้ (Body of Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) แรงจูงใจ (Motivate) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาททางสังคม (Social Role)

จากการศึกษาความหมายของคำว่า สมรรถนะ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมภายในของบุคคลที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นที่มีเฉพาะตัวบุคคล ที่เป็นแรงผลักดันให้สามารถทำงานได้สำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงาน

2.2.1.2**ความสำคัญของสมรรถนะ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญหลายประการดังที่คณะของนักวิชาการต่อไปนี้

2.2.1.2.1**Mclagan (1980) ระบุว่า สมรรถนะเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถหลัก (Key capabilities) ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารเจ้าหน้าที่และลูกจ้างต้องสามารถเข้าใจเครื่องมือนี้เป็นอย่างดี และรับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือกับงานต่าง ๆ โดยนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรรหาและการคัดเลือก การประเมินการวางแผนพัฒนารายบุคคล การออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรม การวางแผนอาชีพส่วนบุคคล การชี้แนะการให้คำปรึกษา การเป็นพี่เลี้ยง การสนับสนุน การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและการระบุดัชนีภาพสูง และเส้นทางอาชีพ

2.2.1.2.2**ชูชัย สมितिไกร (2556, อ้างถึงใน กนิน แลงค์นิต, 2560) กล่าวว่า สมรรถนะ มีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

ก)**ช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดีทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

ข)**ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะและความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด และจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

ค)**สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลในองค์กร

ง)**ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้วจะต้องใช้สมรรถนะใดบ้าง

จ)**ป้องกันไม่ให้งานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว ซึ่งหากมีการวัดสมรรถนะจะทำให้ตรวจสอบได้ว่า พนักงานแต่ละคนประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วยหรือด้วยความสามารถของตนเอง

จ)**ช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์การประสบความสำเร็จเร็ว
ยิ่งขึ้น เพราะถ้า พนักงานทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์การกำหนด
ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์การนั้น ๆ เช่น
เป็นองค์การแห่งความคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกคนในองค์การมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์
เป็นต้น

2.1.2.2.3**สิรินันท์ (2559) ได้ทบทวนวรรณกรรมและสรุปว่า สมรรถนะมี
ความสำคัญ คือ สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสรรหาบุคคล และคัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับ
งาน ช่วยในการวางแผน การค้นหาเทคนิควิธีการในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อ
ความสำเร็จของบุคลากรแต่ละคนในองค์การ รวมถึงช่วยในการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
บุคลากรว่ามีจุดใดที่ควรแก้ไขและส่งเสริมให้ดีขึ้น

2.1.2.2.4**ชัยวุฒิ และพงษ์เสฐียร (2563) อธิบายว่า สมรรถนะมีความสำคัญ
ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์การ
บุคลากรสามารถรู้ถึงสมรรถนะที่แท้จริงของตนเองที่ได้รับจากการประเมินร่วมกันระหว่างองค์กรและ
บุคลากร และนำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรสามารถที่จะ
มุ่งฝึกฝนและอบรมที่จะลดช่องว่างทางทักษะ ความรู้ และทัศนคติ ด้วยการฝึกอบรมเฉพาะและมี
เป้าหมายที่ชัดเจนเป็นที่ต้องการตามลักษณะงาน ช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการรับสมัคร
งานด้วยการเปรียบเทียบสมรรถนะ สามารถกำหนดและระบุถึงทักษะที่จำเป็นและตรงกับความต้องการ
ของงานได้ดียิ่งขึ้น สามารถพัฒนารูปแบบของสมรรถนะที่จะแข่งขันได้โดยมีการจัดลำดับของ
การเรียนรู้เทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์การ
เนื่องจากสมรรถนะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
บรรลุเป้าหมายของงาน อีกทั้งองค์การยังใช้สมรรถนะเป็นเกณฑ์ในกระบวนการสรรหาบุคคลช่วยใน
การวางนโยบายและใช้เป็นกรอบในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์การได้

2.2.2**องค์ประกอบของสมรรถนะ คือ การจำแนกองค์ประกอบของสมรรถนะแตกต่างกัน
ไปตามทัศนะของนักวิชาการในแต่ละยุคสมัยดังนี้

2.2.2.1**McClelland (1973, อ้างถึงใน จำลอง นักพ่อน, 2562) ได้อธิบาย
ความหมายของคำว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ไว้ 5 ส่วน ดังนี้

2.2.2.1.1**Skills คือ ทักษะหรือความชำนาญ หรือประสบการณ์ที่บุคคลได้ฝึกฝน และปฏิบัติจนมีความชำนาญ

2.2.2.1.2**Knowledge คือ ความรู้ที่บุคคลได้เรียนรู้ และสั่งสมมาด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ จนเกิดเป็นองค์ความรู้ที่บุคคลนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ

2.2.2.1.3**Self-concept คือ เจตคติ ค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Self-image) ของตน หรือสิ่งที่ตนเองเชื่อว่าเป็นตัวตนของเขา หรือองค์ประกอบที่เป็นลักษณะของตนเอง

2.2.2.1.4**Trait คือ คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น อุปนิสัย พฤติกรรม ในการประพฤติและปฏิบัติ เช่น การเป็นผู้นำ การใช้เหตุผล ความน่าเชื่อถือ ความน่าไว้วางใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

2.2.2.1.5**Motive คือ แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (drive) จากตัวบุคคล ให้แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่เขาพึงประสงค์ เช่น ต้องการความสำเร็จในงาน ต้องการอำนาจ หรือต้องการในสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นความต้องการที่ซ่อนลึกอยู่ในตัวบุคคล เป็นต้น

จากองค์ประกอบของสมรรถนะดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. (อ้างถึงใน จำลอง นักพ่อน, 2562) ได้นำมาประยุกต์ใช้และนำมาสร้างตัวแบบสมรรถนะ (Competency model) โดยสรุปองค์ประกอบไว้ 3 ประการ ได้แก่ ทักษะ (Skills) ความรู้ (Knowledge) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) โดยได้รวมส่วนที่เป็น Traits, Self-concept และ Motive เข้าไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเรียกว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attributes)

2.2.2.2**Spencer and Spencer (1993, อ้างถึงใน สุภาพร สรสิทธิรัตน์, 2559) ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของ McClelland และแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากผู้อื่น นั้นมีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

2.2.2.2.1**แรงจูงใจ (Motive) เป็นพลังที่ขับเคลื่อนภายในจิตใจของบุคคล และส่งผลต่อการกระทำของบุคคล เป็นสิ่งที่เกิดจากความปรารถนาที่แท้จริง และเป็นตัวกำหนดทิศทางหรือวิธีการเลือกที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรม หรือตอบสนองต่อเป้าหมายหรือถอยห่างจากสิ่งเหล่านั้น

2.2.2.2.2**คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) เป็นคุณลักษณะทางกายภาพของบุคคล เป็นลักษณะนิสัยใจของบุคคลที่เป็นพฤติกรรมถาวร รวมถึงการตอบสนองของบุคคลต่อข้อมูล หรือสถานการณ์ที่เผชิญ

2.2.2.2.3**แนวคิดของตนเอง (Self-concept) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) และภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self-image) หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เป็นสิ่งที่ใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.2.2.2.4**ความรู้ (Knowledge) เป็นความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้านที่มนุษย์มีอยู่ในตน

2.2.2.2.5**ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถด้านกายภาพที่มนุษย์กระทำหรือแสดงออกมา เกิดจากฝึกฝนเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ รวมถึงการใช้ความคิดในการวิเคราะห์ วางแผน จัดการ หาเหตุผลได้

2.2.2.3**ธัญชนก (2562) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.2.3.1**ความรู้ (Knowledge) เป็นความรู้ที่บุคคลจำเป็นต้องมีเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่

2.2.2.3.2**ทักษะ (Skill) เป็นความสามารถในการนำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานที่ทำมีประสิทธิภาพ

2.2.2.3.3**คุณลักษณะ (Attributes) เป็นความคิด ความรู้สึก และลักษณะนิสัยประจำตัวของบุคคล ได้แก่ เจตคติหรือทัศนคติ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่แสดงออกโดยการปฏิบัติ แรงจูงใจ และค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะส่วนใหญ่ใช้แนวทางการศึกษาของ McClelland ที่ระบุว่า สมรรถนะมีองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ ทักษะ ความรู้ เจตคติหรือค่านิยม คุณลักษณะ และแรงจูงใจ

2.2.3**ประเภทของสมรรถนะ

การจำแนกประเภทของสมรรถนะมีความหมายที่เหมือนและแตกต่างกันไปตามทัศนะของนักวิชาการในแต่ละยุคสมัยดังนี้

2.2.3.1**McClelland (1973, อ้างถึงใน จำลอง นักพ่อน, 2562) จำแนกประเภทของสมรรถนะ ออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

2.2.3.1.1**สมรรถนะพื้นฐาน (Threshold Competencies) ได้แก่ ความรู้ และทักษะพื้นฐานที่บุคคลต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ แต่ไม่สามารถแยกผู้ปฏิบัติงานดีออกจากผู้ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง สมรรถนะนี้ไม่อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีผลงานสูงหรือโดดเด่นกว่าคนอื่น หรือสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหรือ เกณฑ์ปกติที่กำหนดไว้ จึงทำให้บุคคลนั้นไม่มีผลงานแตกต่างจากคนอื่น

2.2.3.1.2**สมรรถนะที่แยกความแตกต่าง (Differentiating Competencies) ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) อันประกอบด้วย trait, self-concept, motive ที่อยู่ภายในตัวบุคคล และคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลมีผลงานสูงกว่าคนอื่นหรือโดดเด่นกว่าคนอื่นหรือผลงานสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ทำให้บุคคลมีผลงานแตกต่างจากบุคคลอื่นในองค์กร

2.2.3.2**เท็อน ทองแก้ว (2550, อ้างถึงใน สุกัญญา จิตพลีชีพ, 2561) ได้จำแนก สมรรถนะ ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

2.2.3.2.1**สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึง สมรรถนะ ที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวของ จาพนม นักแสดงชื่อดังในภาพยนตร์เรื่อง “ต้มยำกุ้ง” ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรมและ นักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้เลียนแบบยาก หรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2.2.3.2.2**สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจก็จะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

2.2.3.2.3**สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษ เฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น เช่น บริษัทเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัทฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น หรือบริษัท ทีโอเอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

2.2.3.2.4**สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญ ที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงานต้องมี

สมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อประสานงานได้ดี เป็นต้น หรือผู้จัดการบริษัทต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผน และการบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

2.2.3.2.5**สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือนแต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการ ตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน สอบสวน บางคนมีสมรรถนะทางปราบปราม เป็นต้น

2.2.3.3**ซุซซี่ สมิททิง (2552, อ้างถึงใน ภัทรพร ประภาศรี, 2562) จำแนกสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.2.3.3.1**สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีเหมือนกันทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสายงานใด หรือระดับตำแหน่งใดก็ตาม

2.2.3.3.2**สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) คือ สมรรถนะ ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามสายงานหนึ่งๆ

2.2.3.3.3**สมรรถนะตามบทบาท (Role Competency) คือ สมรรถนะที่บุคคลในระดับบริหารจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และบทบาทการเป็นผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภทหลัก คือ

- 1) สมรรถนะหลัก เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและความสามารถพื้นฐานที่บุคคลทุกตำแหน่งงานในองค์กรจำเป็นต้องมีเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกันของทุกคนในองค์กร
- 2) สมรรถนะประจำสายงานเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่กำหนด เป็นคุณลักษณะเฉพาะตามหน้าที่ปฏิบัติซึ่งอาจมีความแตกต่างกันตามสายงาน ตามตำแหน่งหรือบทบาทหน้าที่ในองค์กรเพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2.4**ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครู

จากที่กล่าวมาแล้วว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมภายในของบุคคลที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นที่มีเฉพาะตัวบุคคล ที่เป็นแรงผลักดันให้สามารถทำงานได้สำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น สมรรถนะครูตามแนวคิดของ McClelland จึงเป็นคุณสมบัติโดยรวมของครูในฐานะปัจเจกบุคคลที่เป็นผลมา

จากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) ที่ประกอบด้วย แรงจูงใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล และเจตคติ ที่ส่งผลให้ครูแสดงออกเชิงพฤติกรรมหรือแสดงความคิด ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ สมรรถนะครูสามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อเวลาผ่านไปหรือเมื่อได้รับการพัฒนา Sulaiman & Ismail (2020)

เนื่องจากสมรรถนะครูมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในโลกศตวรรษที่ 21 สมรรถนะครูทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เป็น สิ่งจำเป็นต่อการแข่งขันแห่งศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การเตรียมครูและการพัฒนาวิชาชีพจึงควรปรับปรุง ใหม่ โดยเน้นสมรรถนะการสอนของครูให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู แห่งศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และต้องรู้ว่า เทคโนโลยีจะถูกนำมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างไร ทั้งนี้ Nessipbayeva (2012) ได้ กล่าวว่า ครูยุคใหม่ต้องการสมรรถนะที่หลากหลาย เพื่อเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนของโลก ปัจจุบัน โดยเฉพาะทักษะการสอนและสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูมืออาชีพ ประกอบด้วย ปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ พุดจาไพเราะ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีอารมณ์ มั่นคงและอดทน มีนิสัยชอบทำงานกับคนรุ่นใหม่ มีทักษะในการสื่อสารและการสังเกตที่ดี มีไหวพริบ และจินตนาการที่ชัดเจน และมีความเป็นผู้นำ

ในทำนองเดียวกัน Ismail, Don, Husin, and Khalid (2018) ได้แสดงให้เห็นว่า ทักษะการ เรียนรู้และนวัตกรรมเป็นทักษะที่สำคัญของศตวรรษที่ 21 อาทิ การมุ่งเน้นความคิดสร้างสรรค์ การคิด เชิงวิพากษ์ การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน และได้รับการยอมรับมากขึ้นในฐานะเป็นมิติสำคัญที่ สามารถแยกนักเรียนที่ได้รับการเตรียมพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการทำงานที่ซับซ้อนมากขึ้นในโลก ศตวรรษที่ 21 ออกจากผู้ที่ไม่ได้รับการเตรียมพร้อมมาก่อน และงานค้นคว้าอิสระจำนวนมากได้แสดง ให้เห็นว่า ประสพการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพและประสิทธิภาพของครูอย่างมี นัยสำคัญมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ ดังนั้น นักเรียนจะมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของศตวรรษที่ 21 ได้มากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและประสิทธิภาพของครูเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ คุณภาพและ ประสิทธิภาพของครูจึงถูกนำไปศึกษาเพื่อค้นหาสมรรถนะหลักด้านการสอนของครูที่สอดคล้องกับการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับความรู้ในเนื้อหาวิชา ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ การสอน ความรู้ในการสอนและการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ประสพการณ์การสอน คุณวุฒิ และอื่นๆ

2.2.4.1**เนื่องจากสมรรถนะมีการพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ ดังนั้น ในระหว่างการประชุมอาเซียน ครูจะผ่านการเติบโตทางวิชาชีพ โดยพิจารณาจากสมรรถนะในแต่ละระดับจากระดับล่างจนถึงระดับสูงสุดของสมรรถนะทาง วิชาชีพ Buharkova, Gorshkova(2007, as cited in Nessipbayeva, 2012) ดังนี้

2.2.4.1.1**ระดับที่ 1 ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับศาสตร์การสอน โดยมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ

2.2.4.1.2**ระดับที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับศาสตร์การสอน โดยมีความรอบรู้และมีกลวิธีการสอนที่หลากหลาย

2.2.4.1.3**ระดับที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับศาสตร์การสอน โดยมีความเชี่ยวชาญในการนำวิธีการและเทคนิคใหม่ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2.4.1.4**ระดับที่ 4 นวัตกรรมเกี่ยวกับศาสตร์การสอน โดยมีความเชี่ยวชาญ ในการบูรณาการแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ก้าวหน้าใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

กล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะครู คือ คุณสมบัติโดยรวมที่สะท้อนความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเกิดจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น แรงจูงใจและเจตคติ โดยสมรรถนะสามารถ พัฒนาได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในศตวรรษที่ 21 ครูจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.3**แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า สภาพการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงอันเป็นผลเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นสำคัญ ทำให้นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยต้องเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั่นคือ ต้องพัฒนาสมรรถนะครูทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งผลต่อผู้เรียนในอนาคต

2.3.1**สมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในบริบทต่างประเทศ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญกับสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

2.3.1.1**Nessipbayeva (2012) ได้เสนอว่า สมรรถนะครูด้านการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วยสมรรถนะที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

2.3.1.1.1**การบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การธำรงรักษาความมีวินัยและขวัญกำลังใจ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม การวางแผนการทำงาน การสื่อสารการมุ่งเน้นผลลัพธ์ การประเมินความก้าวหน้า การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การใช้กลวิธีอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร การร่วมแรงร่วมใจ การเรียนรู้อย่างมีความหมาย รวมทั้งการจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนอย่างเสมอภาค

2.3.1.1.2**การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย มีองค์ความรู้ทางศาสตร์การสอน ทั้งวิธีการสอนแบบสืบสอบและความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา การใช้กลวิธีการสอนเชิงรุกอย่างหลากหลาย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนให้พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

2.3.1.1.3**การวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล การเรียนรู้อย่างหลากหลายวิธี ทั้งการวัดผลก่อนเรียน หลังเรียน การประเมินรวบยอด การประเมินชิ้นงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ การวัดประเมินด้วยแบบสอบถามมาตรฐาน เพื่อจะได้มั่นใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเองเพื่อจะได้รู้จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

2.3.1.1.4**การมีทักษะทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย การมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2.3.1.2**ประเทศอเมริกา คณะกรรมการมาตรฐานการสอนแบบมืออาชีพแห่งรัฐนอร์ทแคโรไลนา (North Carolina Professional Teaching Standards Commission, 2013) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดแนวปฏิบัติใหม่สำหรับการสอนของครูทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งแนวปฏิบัติต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่

ครูจำเป็นต้องรู้และต้องปฏิบัติเพื่อให้สามารถสอนนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.3.1.2.1**ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องแบ่งปันความเป็นผู้นำ เพื่อนำมาซึ่งฉันทามติและความเป็นเจ้าของร่วมกันในวิสัยทัศน์และจุดประสงค์ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เนื่องจากครูเป็นปัจจัยที่สำคัญและมีคุณค่าในการช่วยให้ผู้เรียนและสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

2.3.1.2.2**ครูต้องสร้างเนื้อหาการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเนื้อหาควรเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์และมีความหมายต่อชีวิตของนักเรียน

2.3.1.2.3**ครูต้องไม่เป็นผู้ศูนย์กลางของการสอนอีกต่อไป แต่ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสวงหาคำตอบโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะอย่างหลากหลาย อาทิ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

2.3.1.2.4**ครูต้องอำนวยความสะดวกการสอนในชั้นเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นหาวิธีการเรียนรู้ คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ทำงานร่วมกับเพื่อนและสื่อสารความคิดของตน

2.3.1.2.5**ครูต้องบูรณาการเนื้อหาสาระของศตวรรษที่ 21 อาทิ ความตระหนักรู้เกี่ยวกับสังคมโลก ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองโลก ความรู้เกี่ยวกับการเงิน และความตระหนักรู้เกี่ยวกับสุขภาพกับเนื้อหาของวิชาหลัก

2.3.1.2.6**ครูต้องนำวิชาต่าง ๆ และโครงการที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการระหว่างวิชา และต้องเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับบ้านและชุมชน

2.3.1.2.7**ครูต้องสะท้อนผลการปฏิบัติของตนเอง และควรใช้การประเมินที่เป็นการประเมินสภาพจริง มีโครงสร้างการประเมินที่ชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3.1.2.8**ครูต้องแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาการเรียนรู้และมีความก้าวหน้า

2.3.1.3**สมาคมการสำรวจภาวะผู้นำของครู (Teacher Leadership Exploratory Consortium, 2010) จากสหรัฐอเมริกา ได้ระบุมาตรฐานของภาวะผู้นำของครู (Teacher Leadership Model Standards) ประกอบด้วย 7 มาตรฐานดังนี้

2.3.1.3.1**มาตรฐานที่ 1 ส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อช่วยให้เพื่อนร่วมงานทำงานร่วมกัน ในการแก้ปัญหา ในการ ตัดสินใจในการจัดการความขัดแย้งและในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง

ข)**ครูเป็นแบบอย่างในการใช้ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการฟัง การนำ การ สนทนา การอภิปรายชี้แจง การไกล่เกลี่ย และการบอกความต้องการของตนเองและของคนอื่น เพื่อที่จะกำหนดเป้าหมายร่วม และการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ

ค)**ครูใช้ทักษะเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดความไว้วางใจกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน พัฒนาภูมิปัญญา ของหมู่คณะ เสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและการกระทำที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ง)**ครูมุ่งมั่นในการสร้างวัฒนธรรมแบบผสมผสานโดยมีมุมมองหลากหลาย เพื่อรับมือกับ ความท้าทาย

จ)**ครูใช้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ วัฒนธรรมและภาษาในการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน

2.3.1.3.2**มาตรฐานที่ 2 เข้าถึงและใช้การค้นคว้าอิสระเพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ ของนักเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในการเข้าถึงและใช้การค้นคว้าอิสระในการเลือกกลวิธีที่ เหมาะสมในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน

ข)**ครูวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมแปลผลลัพธ์และประยุกต์ใช้ข้อค้นพบเพื่อ การปรับปรุงการเรียนการสอนและการเรียนรู้

ค)**ครูสนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่นใน การค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางการศึกษาที่สำคัญ

ง)**ครูแนะนำและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและ สื่อสารข้อมูลจากห้องเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3.1.3.3**มาตรฐานที่ 3 ส่งเสริมการเรียนรู้แบบครุมืออาชีพเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อวางแผน การเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ซึ่งเน้นการทำงานที่เกาะติดกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายการพัฒนา ของทั้งโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความ ยั่งยืน

ข)**ครูใช้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ ของเพื่อนร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถบอกถึงปัญหาหรือความต้องการของเพื่อนร่วมงาน หาทางส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้เพื่อนร่วมงานเกิดการเรียนรู้แบบครูมืออาชีพ

ค)**ครูช่วยให้เพื่อนร่วมงานเกิดการเรียนรู้แบบมืออาชีพ

ง)**ครูสามารถระบุและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และการเรียนรู้ แบบมืออาชีพที่มีความแตกต่างกัน

จ)**ครูทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพและผลกระทบต่อการสอนและการเรียนรู้ ของนักเรียน

ฉ)**ครูจัดเตรียมความพร้อมและเวลาอย่างพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการ ทำงานเป็นทีม เพื่อที่จะเรียนรู้ร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนอย่างมืออาชีพ

ช)**ครูให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์กับเพื่อนร่วมงานเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนให้เข้มแข็งขึ้น

ซ)**ครูใช้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มใหม่ของการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในการ วางแผนและพัฒนาการเรียนรู้แบบครูมืออาชีพ

2.3.1.3.4**มาตรฐานที่ 4 อำนาจความสะดวกในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการ เรียนรู้ของนักเรียนประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและใช้ข้อมูลที่มาจากระดับห้องเรียนและ ระดับโรงเรียน เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผลองค์กรระดับโรงเรียน และวัฒนธรรมของโรงเรียน

ข)**ครูร่วมสนทนาแบบสะท้อนคิดกับเพื่อนร่วมงานโดยอาศัยข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตการเรียนการสอน ชิ้นงานของนักเรียนและข้อมูลจากการประเมินผลและช่วยเชื่อมโยงกับการสอนที่มีประสิทธิภาพที่มีงานค้นคว้าอิสระมาสนับสนุน

ค)**ครูส่งเสริมสนับสนุนการสะท้อนคิดของเพื่อนร่วมงานไม่ว่าจะมาจากปัจเจกบุคคลหรือมาจากกลุ่ม รวมทั้งความก้าวหน้าอย่างมีอาชีพของเพื่อนร่วมงาน โดยมีบทบาทเป็นครูพี่เลี้ยง โค้ชหรือผู้อำนวยความสะดวกด้านเนื้อหา

ง)**ครูทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมในการติดตามการใช้ทักษะการสอนความเชี่ยวชาญและความรู้ของเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตรและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน

จ)**ครูใช้ความรู้จากเทคโนโลยีที่มีอยู่และที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อช่วยให้เพื่อนร่วมงานมีแนวทางในการช่วยเหลือนักเรียน ให้มีทักษะที่เหมาะสมในการสืบค้นความรู้ที่มีอย่างมากมายบนอินเทอร์เน็ตสามารถใช้สื่อสังคมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และสร้างเครือข่ายกับผู้คนและทรัพยากรที่มีอยู่ทั่วโลก

ฉ)**ครูส่งเสริมสนับสนุนกลวิธีการเรียนการสอนที่เน้นประเด็นเกี่ยวกับความแตกต่างและความเสมอภาคในห้องเรียน และต้องทำให้เชื่อมั่นได้ว่าความต้องการ ในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเป็นจุดเน้นของการเรียนการสอน

2.3.1.3.5**มาตรฐานที่ 5 ส่งเสริมการใช้การประเมินผลและข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูกระตุ้นความสามารถของเพื่อนร่วมงานในการระบุและการเลือกใช้เครื่องมือการประเมินผลให้หลากหลายโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

ข)**ครูร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการออกแบบ การดำเนินงาน การคะแนน และการตีความข้อมูลของนักเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

ค)**ครูสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจและการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ เพื่อให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการสนทนาเชิงท้าทายที่เกี่ยวกับข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อนนำไปสู่การแก้ปัญหาตามที่ระบุไว้

ง)**ครูทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานเพื่อใช้การประเมินผลและข้อมูล ที่ค้นพบเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนหรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์การ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2.3.1.3.6**มาตรฐานที่ 6 ปรับปรุงการบริการและการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครอง และชุมชนประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูใช้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของภูมิหลังเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภาษาภายในชุมชนของโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ครอบครัว และชุมชนโดยรอบของโรงเรียน

ข)**ครูเป็นต้นแบบ และเสนอแนะวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ โดยมุ่งเน้นไปที่การช่วยให้นักเรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวังอย่างเป็นธรรม

ค)**ครูช่วยเพื่อนร่วมงานในการตรวจสอบตนเองเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรม และความหลากหลายของชุมชน รวมทั้งการพัฒนาทางกลยุทธ์ทางวัฒนธรรมเพื่อช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ระดับสูง

ง)**ครูพัฒนาความเข้าใจร่วมกันในหมู่เพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับความต้องการ ทางการศึกษาที่แตกต่างกันของผู้ปกครองและชุมชน

จ)**ครูร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และเพื่อนร่วมงาน ในการพัฒนากลยุทธ์ที่สมบูรณ์ครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาที่แตกต่างกันของผู้ปกครองและชุมชน

2.3.1.3.7**มาตรฐานที่ 7 สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านวิชาชีพ ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญของครู ดังนี้

ก)**ครูแบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับเพื่อนร่วมงานทั้งภายในหรือภายนอก เขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มและนโยบายทางการศึกษาในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศที่จะส่งผลกระทบ ต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและความคาดหวังสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน

ข)**ครูทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการระบุและใช้การค้นคว้าอิสระ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของนักเรียนทุกคน

ค)**ครูร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการเลือกโอกาสที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนสิทธิ์และความต้องการของนักเรียนจัดหาทรัพยากรทางการเรียนรู้อย่างเพียงพอทั้งที่อยู่ในโรงเรียน นอกโรงเรียนหรือในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน และมีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้ปกครองหรือชุมชน

ง)**ครูสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การสนับสนุนด้านการเงิน ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เพื่อนร่วมงานใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียน

จ)**ครูเป็นตัวแทนและสนับสนุนวิชาชีพในบริบทต่าง ๆ ภายนอกห้องเรียน

2.3.1.4**กระทรวงศึกษาธิการของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ประเทศอาเซียน 10 ประเทศ และประเทศติมอร์เลสเต ได้ตกลงร่วมกันที่จะส่งเสริมวิชาชีพการสอนให้เป็นวิชาชีพทางเลือกแรกโดยการพัฒนาก่อนประจำการและระหว่างประจำการให้เป็นครูมืออาชีพ โดยอาศัยกรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นแนวทางการพัฒนา ทั้งนี้ กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยสมรรถนะที่จำเป็น 4 ด้าน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562) ดังนี้

2.3.1.4.1**ความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่จะสอน คือ ความสามารถของครูในการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่ตนจะสอนทั้งเชิงลึกและเชิงกว้าง ความเข้าใจกระแสนิยมในโลกการศึกษา ตลอดจนนโยบายและหลักสูตร ทั้งนี้ ครูยังต้องก้าวทันตามพัฒนาการทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลกเช่นกัน

2.3.1.4.2**การช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ คือ ความสามารถในการรู้จักนักเรียนของครูโดยใช้กลวิธีการสอน และการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลที่สุด และประเมินผลพร้อมให้ข้อเสนอแนะ ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนได้

2.3.1.4.3**การให้ชุมชนมีส่วนร่วม คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักเรียน ช่วยให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมให้เกิดการเคารพซึ่งกันและกัน และยอมรับในความแตกต่าง

2.3.1.4.4**การพัฒนาตนเองเป็นครูที่ดีขึ้นในทุก ๆ วัน คือ ความสามารถที่จะรู้จัก ตัวเอง และผู้อื่น เป็นมนุษย์ที่ดี และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

2.3.2**สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในประเทศไทย

จากข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2562) และประกาศ คณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตาม ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2563) พบว่า มาตรฐานวิชาชีพของ ครูในปัจจุบัน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐาน การปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งรายละเอียดแต่ละมาตรฐานมีดังต่อไปนี้

2.3.2.1**มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบ วิชาชีพได้ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้ และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ โดยแต่ละมาตรฐานมี รายละเอียดดังนี้

2.3.2.1.1**มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ใน 6 ด้าน และแต่ละด้านมีสาระ ความรู้และสมรรถนะครู ดังนี้

ก)**การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

(1)**สาระความรู้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(2)**สมรรถนะครู ได้แก่ รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา และประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

ข)**จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาให้คำปรึกษาใน การวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

(1)**สาระความรู้ จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ ครอบคลุมถึง จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษา

(2)**สมรรถนะครู มีดังนี้ เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ช่วยเหลือ และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ และให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

ค)**เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล ใน การจัดการเรียนรู้

สาระความรู้ ได้แก่ เนื้อหาวิชาเอก หลักสูตร ศาสตร์การสอน และ เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะครู มีดังนี้ (1) รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอก ที่สอนและบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้ (2) วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (3) จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่ การปฏิบัติ ให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน (4) บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ (5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้ (6) แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ ผู้เรียนได้ (7) ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

ง)**การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการค้นคว้าอิสระเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาผู้เรียน

(1)**สาระความรู้ ได้แก่ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการ ค้นคว้าอิสระเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

(2)**สมรรถนะครู มีดังนี้ (1) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน และนำผลการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ (2) เลือกใช้ผลการค้นคว้าอิสระไปใช้ใน การจัดการเรียนรู้ได้

(3)**ทำค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนา ผู้เรียนได้

จ)**การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่อการศึกษา

(1)**สาระความรู้ ได้แก่ การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(2)**สมรรถนะครู ได้แก่ ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ฉ)**การออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

(1)**สาระความรู้ ได้แก่ การประกันคุณภาพการศึกษา

(2)**สมรรถนะครู ได้แก่ จัดการคุณภาพ พัฒนาและประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

2.3.2.1.2**มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ครูผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้
เกณฑ์ที่ 1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และเกณฑ์ที่ 2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2.3.2.2**มาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงผลของการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูพิจารณาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยแต่ละด้านมีสมรรถนะดังนี้

2.3.2.2.1**การปฏิบัติหน้าที่ครู สมรรถนะครูมีดังนี้

ก)**มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู

ข)**ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ค)**สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม

ง)**พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองดี

2.3.2.2**การจัดการเรียนรู้ สมรรถนะครูมีดังนี้

ก)**มีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา

ข)**จัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญา รู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน

ค)**ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ง)**ค้นคว้าอิสระ สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

จ)**ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ

ฉ)**สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้

ช)**บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน

ซ)**จัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

2.3.2.3**ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน สมรรถนะครูมีดังนี้

ก)**ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ข)**สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

ค)**ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐาน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ง)**ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3.2.3**มาตรฐานการปฏิบัติตน เป็นจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผน ในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องยึดถือปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ดังนั้น ครูจึงต้องมี จรรยาบรรณของวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา และมีสมรรถนะสำคัญ คือ ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ซึ่งจรรยาบรรณของวิชาชีพครูประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม

2.3.3**สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตน ที่ส่งผลให้ครูแสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงาน และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยผู้ค้นคว้าอิสระได้กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของแต่ละด้านดังนี้

2.3.3.1**การปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่มุ่งมั่นพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าทางการเรียน มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน รวมไปถึงการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่องให้มีความรอบรู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน และเป็นครูมืออาชีพ

2.3.3.2**การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่แสดงว่าครูมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยสามารถบูรณาการความรู้ ศาสตร์การสอนและเนื้อหาศตวรรษที่ 21 คู่มือช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ มีการค้นคว้า

อิสระ สร้างนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สะท้อนการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์เพื่อร่วมพัฒนาวิชาชีพ

2.3.3.3**ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูที่ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียนศึกษาและเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรมและส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4**แนวคิดในการศึกษาความต้องการจำเป็น

2.4.1**แนวคิดและพัฒนาการในการศึกษาความต้องการจำเป็น

แนวคิดเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็น หรือการประเมินความต้องการจำเป็นนั้น สุวิมล (2558) ได้กล่าวว่า มีจุดกำเนิดในช่วงทศวรรษที่ 1930 ซึ่งเป็นช่วงการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาก้าวหน้านิยม (progressivism) กิจกรรมการประเมินความต้องการจำเป็นเริ่มต้นเป็นครั้งแรก โดยคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการศึกษา 8 ปี (Eight-Year Study) ซึ่งได้ทำการศึกษาความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่สนองความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน

มนัทัศน์เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นปรากฏในบทความของ Bode ชื่อว่า The Concepts of Needs ในหนังสือชื่อ Progressive Education at the Crossroads ในปีค.ศ.1938 โดย Bode เห็นว่าความต้องการจำเป็นเป็นจุดเด่นของการศึกษาแบบก้าวหน้านิยมในระหว่างปี ค.ศ. 1930-1940 เนื้อหาสาระในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ต้องจัดขึ้นโดยการคาดคะเนผลที่ต้องการให้เกิด ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน การประเมินความต้องการจำเป็นได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวคิดที่สำคัญและได้รับความสนใจอย่างมากในปี ค.ศ. 1946 ซึ่งเป็นปีที่สหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร (Administrative Procedures Act) หลังจากนั้นมนัทัศน์เรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นก็มีความสำคัญเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี ค.ศ. 1960-1970 ได้เกิดโมเดลการวางแผนที่ใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานสำหรับการตัดสินใจในการจัดการศึกษา และทำให้เกิดการกำหนดความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบขึ้น สุวิมล (2558) และถูกนำไปใช้มากขึ้นทั้งในวงการศึกษา และสาขาวิชาต่าง ๆ ทำให้เกิดการสนับสนุน ส่งเสริมให้มี

การพัฒนาแนวคิดและโมเดลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นมากขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมากในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ สุวิมล (2558) ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่าแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในยุคก่อนศตวรรษที่ 20 เมื่อจำแนกตามจุดมุ่งหมายของการประเมินสามารถแบ่งได้เป็น 3 ยุค ดังนี้

2.4.1.1**ยุคที่ 1 การประเมินความต้องการเพื่อกำหนดเป้าหมาย (ปี ค.ศ. 1930-1950) การจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาก้าวหน้าหรือนิยมที่เกิดขึ้นในโครงการศึกษา 8 ปี ในช่วงทศวรรษ 1930-1940 นับเป็นจุดกำเนิดที่สำคัญของการใช้ความต้องการจำเป็นเป็นตัวกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ในการพัฒนาผู้เรียน ในยุคนี้ไม่ได้มีการกล่าวถึง กระบวนการประเมิน (needs assessment) ที่ชัดเจน แต่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของกระบวนการประเมิน (evaluation process) โดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก การประเมินความต้องการจำเป็นที่กำหนดได้จึงถูกใช้ในวงแคบเป็นเพียงการได้ข้อมูลที่ช่วยในการกำหนดเป้าหมายการทำงานเท่านั้น

2.4.1.2**ยุคที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผน (ปี ค.ศ. 1960-1970) การนำเสนอโมเดลการประเมิน CIPP ของ Stufflebeam และโมเดล CSE ของ Alkin และคณะ ในช่วงทศวรรษที่ 1960 ทำให้กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นมีความสำคัญและเป็นระบบมากขึ้น ถือเป็นกิจกรรมสำคัญในกระบวนการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) แต่ก็ยังจำกัดขอบเขตของการใช้ผลการประเมินเพื่อการวางแผนงานเท่านั้น การประเมินความต้องการจำเป็นในยุคนี้ ยังเป็นการนิยามในลักษณะของกระบวนการ ประเมินเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดที่แตกต่างไปจากยุคแรก คือ เน้นการใช้ประโยชน์จากกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนงานหรือองค์กร ผลการประเมินนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายของหน่วยงาน มีบทบาทในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของการพัฒนาองค์กรในช่วงเริ่มต้นซึ่งเป็นช่วงก่อนการประเมิน

2.4.1.3**ยุคที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนและนำไปสู่การปฏิบัติ (ปี ค.ศ. 1980-ปัจจุบัน) ในยุคนี้ให้ความสำคัญกับการประเมินความต้องการจำเป็นในทุกขั้นตอนของการพัฒนาองค์กร ไม่ได้จำกัดเฉพาะการใช้ประโยชน์จากการประเมินความต้องการจำเป็นในขั้นตอนของการวางแผนเพียงประการเดียว แต่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการพัฒนางานและ/หรือองค์กร

จากการพัฒนาการประเมินความต้องการจำเป็นดังกล่าว สุวิมล (2558) ได้ชี้ให้เห็นว่า การศึกษาความต้องการจำเป็นมีการพัฒนาการตามยุคซึ่งมีจุดประสงค์เน้นต่างกันไป จนถึงยุคปัจจุบัน ได้เข้าไปมีส่วนในรูปแบบการค้นคว้าอิสระประเมินผล ทั้งในระเบียบวิธีค้นคว้าอิสระที่คล้ายคลึงกับการค้นคว้าอิสระอนาคต แต่มีความแตกต่างในเป้าหมายและเทคนิควิธี และการนำไปจัดลำดับความสำคัญ และการนำข้อมูลไปใช้วางแผนและพัฒนาองค์การอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็น คือการค้นหาสิ่งที่ผู้เรียนหรือองค์กรขาด เพื่อใช้ในการวางแผนและพัฒนาให้ตรงจุด แนวคิดนี้เริ่มต้นในปี 1930 และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นระบบมากขึ้น ปัจจุบันใช้ประเมินทั้งการวางแผน การดำเนินงาน และการพัฒนาอย่างครบวงจร จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การพัฒนามีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการได้จริง

2.4.2**ความหมายและประโยชน์ของการศึกษาความต้องการจำเป็น

2.4.2.1**ความหมายของการศึกษาความต้องการจำเป็น

คำว่า “ความต้องการจำเป็น Witkin (1984, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) กล่าวว่า ให้ความหมายว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างหรือช่องว่าง (gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (What is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่พึงปรารถนา (What should be) สำหรับการศึกษาหรือการประเมินความต้องการจำเป็น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

2.4.2.1.1**Kaufman, Rojas and Mayer (1993, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นหมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อระบุช่องว่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กับที่ปรารถนาจะให้เกิดแล้วจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างดังกล่าว จากนั้นเลือกช่องว่างที่สำคัญที่สุดมาเป็นประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อไป

2.4.2.1.2**Reviere และคณะ (1996, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) ให้ความหมายว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินอย่างเป็นระบบสำหรับการคัดเลือกหรือวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินโครงการทุกขั้นตอนผลการประเมินใช้ได้เฉพาะกลุ่มประชากร แต่มีความเป็นระบบบนฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์และเน้นที่ผลลัพธ์

สุวิมล (2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเป็นเช่นใด

และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูล ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษา หรือ การเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการ จำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

ทับทิม (2560) ได้ทบทวนวรรณกรรมและสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง ผลของกระบวนการวิเคราะห์เพื่อหาช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพหรือความต้องการที่แท้จริงขององค์กร

พิรณย์ (2562) ได้ทบทวนวรรณกรรมและสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การศึกษาหรือการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และประเมินช่องว่าง หรือ ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริง กับสภาพที่พึงประสงค์ แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ อันเป็นข้อมูลนำไปสู่การพัฒนาและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

2.4.2.2**ประโยชน์ของการศึกษาความต้องการจำเป็น

การศึกษาความต้องการจำเป็นมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวางแผนแบบครบวงจร สุวิมล (2558) ดังต่อไปนี้

2.4.2.2.1**เป็นเครื่องมือบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ป้องกันการสูญเสียทรัพยากรและการดำเนินงานที่ไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์การดำเนินงานมาอย่างแท้จริง

2.4.2.2.2**ผลที่ได้จากการศึกษาความต้องการจำเป็นจะเป็นข้อมูลที่สะท้อนสภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน ข้อมูลดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การวางแผน การกำหนดแนวทาง การพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น และสนองความต้องการขององค์กร

2.4.2.2.3**เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานที่นำไปสู่การพัฒนาองค์กร ตั้งแต่ขั้นตอนแรก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติงานและการพัฒนาโครงการ

2.4.3**ประเภทของความต้องการจำเป็น

ในทัศนะของสุวิมล (2558) ความต้องการจำเป็นสามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.4.3.1**การจัดประเภทตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็นจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ดังนี้

2.4.3.1.1**ความต้องการจำเป็นระดับบุคคล (personal needs) โดยบุคคลแต่ละคน อาจมีความต้องการจำเป็นไม่เหมือนกัน เช่น ความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน ที่ครูจำเป็นต้องวิเคราะห์ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามสภาพของแต่ละบุคคล แนวทางที่ใช้ในการสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนอาจจะไม่เหมือนกัน

2.4.3.1.2**ความต้องการจำเป็นของกลุ่ม (group needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดจากบุคคลที่รวมตัวกันเป็นกลุ่ม เช่น ความต้องการจำเป็นของครูคณิตศาสตร์ความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ ความต้องการจำเป็นประเภทนี้จะไม่สนใจการนำเสนอข้อมูลเป็นรายบุคคล แต่ใช้ประโยชน์ในวางแผนและพัฒนากลุ่มบุคคลทั้งหมด แนวทางที่ใช้ในการสนองความต้องการจำเป็นจะเป็นแบบเดียวกัน

2.4.3.1.3**ความต้องการจำเป็นขององค์กร (organizational needs) เป็นความต้องการของกลุ่มบุคคลหรือองค์กร เช่น ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูยุคใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับจะสะท้อนภาพรวมขององค์กร การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา มักเป็นการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาองค์กร มากกว่าการเสนอแนวทางการแก้ไขความต้องการจำเป็นของครูเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

2.4.3.2**การจัดประเภทตามช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็นจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.4.3.2.1**ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (present หรือ current needs) เช่น ความต้องการจำเป็นของครูในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

2.4.3.2.**ความต้องการจำเป็นในอนาคต (future needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดล่วงหน้าว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อการเตรียมการรับมือหรือป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีลักษณะเช่นใด หากประเทศไทยจะเปลี่ยนผ่านตนเองเข้าสู่สังคมฐานความรู้ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนากำลังคนระดับช่างฝีมือเพื่อสร้างขีดสมรรถนะในการแข่งขันของประเทศ

2.4.4**การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สุวิมล (2558) ได้นำเสนอแนวทาง การจัดลำดับความสำคัญ (priority setting) ของความต้องการจำเป็นว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุและการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป นั่นคือ การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย

นอกจากนี้ Witkin & Altschuld (1995, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) กล่าวว่า หลักการของการจัดลำดับความสำคัญ จะต้องพิจารณาทั้งด้านความเที่ยงและความตรงและต้องมีการตรวจสอบคุณภาพ ขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นซึ่งประกอบด้วย (1) ขนาดของความแตกต่างของสภาพในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (2) องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อความต้องการจำเป็น (3) ระดับความยากง่ายในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (4) การประเมินความเสี่ยง (5) ผลกระทบที่อาจจะเกิดกับส่วนอื่น ๆ ของระบบ (6) ค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการแก้ปัญหา และ (7) องค์ประกอบทางการเมือง หรือองค์ประกอบอื่นที่จะส่งผลต่อการแก้ปัญหาคือความต้องการจำเป็น คุณค่าของชุมชน ท้องถิ่น และของชาติรวมทั้งการคาดหวังของสาธารณะ

2.4.4.1**สุวิมล (2558) ได้กล่าวว่า แนวทางการศึกษาหรือประเมินความต้องการจำเป็นโดยทั่วไปใช้การสำรวจ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การค้นคว้าอิสระอนาคตเพื่อระบุความต้องการจำเป็นโดยการจัดลำดับความสำคัญในการจัดลำดับความสำคัญนั้น ข้อมูลที่นำมาใช้จัดลำดับ

ความสำคัญของความต้องการจำเป็นอาจมาจากการเก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือกระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้วิธีการจัดลำดับความสำคัญในรูปดัชนีมี 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

2.4.4.1.1**กลุ่มวิธีที่กำหนดจากข้อมูลที่มาจากการตอบสนองเดี่ยว ซึ่งการเตรียมคำถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ จะมีเพียงคำถามส่วนเดียวคือ การถามตรงว่าความต้องการจำเป็นมีอะไรบ้างหรืออะไรที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลมีการประมวลผลความคิดแล้วระบุออกมาทันที

2.4.4.1.2**กลุ่มวิธีที่กำหนดจากข้อมูลที่มาจากการตอบสนองคู่ ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ต้องให้คำตอบในเครื่องมือที่วัดเป็นมาตรฐานค่าที่เป็นการตอบสนองคู่ (dual-response format) วิธีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญจากข้อมูลที่มาจากการตอบสนองคู่ จะใช้กับการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเท่านั้น

สำหรับการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการศึกษารั้วนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้แนวคิดที่เสนอโดย สุวิมล (2558) ซึ่งเป็นวิธีการเชิงระบบที่เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (dual-response format) ที่ใช้กับข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งมักปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตรฐานค่า โดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุดคือ ระดับของสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ ที่สร้างขึ้นจากการนิยามศัพท์ความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy model) โดยวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นวิธีที่เรียกว่า “Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง” ซึ่งเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นการใช่วิธีการหาค่าผลต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์และค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (I-D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D) เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่พึงประสงค์ของกลุ่ม โดยมีสูตรในการดำเนินการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

(2-1)

เมื่อ I คือ สภาพจริงที่เป็นอยู่

D คือ สภาพที่ควรจะเป็น

สรุปได้ว่าการจัดลำดับความต้องการจำเป็นทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ เพราะสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุ วิธีการแก้ไข และพัฒนา ดังนั้นการจัดลำดับ ความต้องการจำเป็นจึงมีความสำคัญต่อการวางแผนนโยบายขององค์กรเป็นอย่างมาก

2.5**งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1**งานวิจัยภายในประเทศ

นิทัศน์ (2558) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพที่รอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เป็นครูที่มีคุณภาพรักในวิชาชีพและพัฒนาตนเอง สามารถจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ด้านที่ 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่สอน เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มีทักษะบูรณาการ ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การจัดแหล่งการเรียนรู้และการค้นคว้าอิสระ ด้านที่ 3 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการค้นคว้าอิสระในชั้นเรียน เพื่อใช้ปรับปรุงพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ และด้านที่ 4 ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างความสุข ความเจริญ ให้แก่บุคคลเป็นส่วนตัวและแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม เป็นเครื่องเสริมบุคลิกภาพ เสริมมิตรภาพสร้างความสบายใจ และส่งเสริมความสำเร็จ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต

อำไพ และคณะ (2559) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในศตวรรษที่ 21 และองค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านความเหมาะสมอรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และผลการ

ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในทศวรรษที่ 21 ซึ่งจากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการบริหาร สถานศึกษามีความเหมาะสม มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้อ มีความถูกต้องตามกระบวนการพัฒนาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

สมบุรณ์ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ แนวทางที่ 1 การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (IDP) ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง แนวทางที่ 2 กำหนดหลักสูตรการอบรม พัฒนาให้ครูมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการพัฒนา ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 อย่างทั่วถึงทุกคน แนวทางที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานสนับสนุนและกำกับติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนได้พัฒนาตามความต้องการของตนเอง มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย และต่อเนื่อง มีการกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจให้ครูมีขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างเป็นระบบ แนวทางที่ 4 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ให้การส่งเสริมสนับสนุนอำนวยความสะดวกทั้งหลักสูตรการพัฒนาวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันการผลิต และพัฒนา โดยมีข้อมูลสารสนเทศหลักสูตรการพัฒนาที่หลากหลาย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ครูอย่างกว้างขวาง มีกระบวนการ วิธีการ งบประมาณสนับสนุนและการนำไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม และแนวทางที่ 5 การสร้างเครื่องมือการประเมิน สมรรถนะครูมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับครู ให้เข้ากับสภาพบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา มีการสร้างเกณฑ์ ตัวชี้วัด เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อยในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับปัญหา และการพัฒนาได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนา

ปณิธิ (2563) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการจัดการชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมวางแผนการจัดการชั้นเรียน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางในการจัดการชั้นเรียน มีการนิเทศ และติดตาม โดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และกำหนดแนวทางพัฒนา การจัดการชั้นเรียนไว้ในแผนการดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านที่ 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารวางแผน กำหนดนโยบายพัฒนาครูและบุคลากร และวิเคราะห์การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารสนับสนุนการพัฒนา

ตนเองของครูในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารติดตาม กำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของครูเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิควิธีการนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียน ด้านที่ 3 ด้านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายและวิธีการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้จัดทำคู่มือกำหนดแนวปฏิบัติ สนับสนุนการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และด้านที่ 4 ด้านชีวิตและทักษะอาชีพกำหนดนโยบายส่งเสริมความสามารถของครูจัดการประชุมปฏิบัติการ วิชาการ เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กำกับติดตามการดำเนินงาน และนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข

ชำนาญ (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของครูในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือ มีแนวทางในการพัฒนาโดยปรับการบริหารงานที่ส่งเสริมให้ครูมีความสามัคคีและร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูนำเอากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาพัฒนาการสอน ด้านที่ 2 ด้านการเข้าถึงและใช้การวิจัยในการเรียนการสอนมีแนวทางในการพัฒนาโดยจัดอบรมการทำวิจัยในสถานศึกษาให้กับครู พร้อมทั้งหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย กำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่องและนำผลการวิจัยมาประกอบการพิจารณาให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ แบบครูมืออาชีพ มีแนวทางในการพัฒนาโดยครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วิสัยทัศน์ ของสถานศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสอดคล้องมาตรฐาน ตัวชี้วัด และวิสัยทัศน์หรือ เป้าหมายของสถานศึกษา ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนและความเปลี่ยนแปลงของสังคม ครูพัฒนาตนเองให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อพัฒนาสื่อการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้านที่ 4 ด้านการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้มีแนวทางในการพัฒนา โดย ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ทราบถึง ความสามารถและจะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเอง ครูสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงหรือพัฒนาตนเอง ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมการใช้ข้อมูลประเมินผลในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษา มีแนวทางในการพัฒนาโดยครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างจริงจัง และนำผลของการวัดและ

ประเมินผล มากำหนดแนวทางหรือนโยบายของสถานศึกษา ด้านที่ 6 ด้านการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน มีแนวทางในการพัฒนา โดยกำหนดนโยบายให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้มีสมาคมผู้ปกครองและศิษย์เก่า และด้านที่ 7 ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ มีแนวทางในการพัฒนา โดยประชุมชี้แจงครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา และการยกย่อง และให้ขวัญกำลังใจครูในการปฏิบัติงาน

พจนีย์ และกัญกร (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 11 โดยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ครูควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ในการสอนด้านที่ 2 โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรมและเชิงระบบ พัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ และสามารถนำการค้นคว้าอิสระมาใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา ด้านที่ 3 ส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ควบคู่กับการนำเสนอและ นวัตกรรมมาปรับใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงมีการประเมินผลการใช้นวัตกรรมนั้นอย่างเหมาะสม ด้านที่ 4 สนับสนุนให้ครูจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อและนวัตกรรม รวมถึงการ นำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ซึ่งช่วยสร้างแรงบันดาลใจและขวัญกำลังใจในการทำงานด้านที่ 5 พัฒนา ให้ครูมีทักษะในการสนทนา การเขียน และการสื่อสาร พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนรู้โดยจัดหาอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและเพียงพอด้านที่ 6 ส่งเสริมให้ ครูใช้ช่องทางการสื่อสาร ที่หลากหลาย เช่น Facebook ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ รวมถึงการแก้ไขปัญหาและสื่อสารกับผู้ปกครองด้านที่ 7 โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมืออาชีพ และสอดคล้องกับ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และด้านที่ 8 โรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ และ เติบโตในวิชาชีพจนมีมาตรฐานระดับสากล พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เพื่อเป็นครู ที่มีศักยภาพและสามารถใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

2.5.2**งานวิจัยต่างประเทศ

Nessipbayeva (2012) ได้ศึกษาความสามารถของครูยุคใหม่ เพื่อสร้างความเข้าใจทักษะการสอนแห่งศตวรรษที่ 21 ในประเด็น ทักษะของนักเรียน ระดับของความเป็นครูมืออาชีพ ศิลปะการสอนของครู นวัตกรรมการสอน และสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ครูควรมีทักษะดังต่อไปนี้ 1) การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มขีดความสามารถสูงสุดของนักเรียน ส่งเสริมรักษาวินัย และวัฒนธรรม การทำงานเป็นทีม ที่มีการวางแผน สื่อสาร เน้นผลของงาน มีการประเมินความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวก ความร่วมมือ และการเรียนรู้ที่มีจุดหมาย มีการจัดสรรเวลา และพื้นที่ เพื่อให้นักเรียน มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเท่าเทียม 2) การสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการนำเสนอมุมมองและทฤษฎีที่แตกต่างของวิธีการเรียนรู้และวิธีการจับประเด็นความสำคัญของเนื้อหา มีกลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ กระตุ้นการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ กำหนดภาระงานที่มีการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ 3) การประเมินที่มีประสิทธิภาพ มีการทดสอบหลากหลายรูปแบบ เช่น การทำแบบทดสอบ การประเมินงานในชั้นเรียน ผลงานของนักเรียนและโครงงาน และการทดสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ควรมีการพัฒนาการประเมินให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองเพื่อช่วยให้นักเรียนทราบจุดแข็ง และความต้องการของตนเอง และส่งเสริมการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ส่วนบุคคล 4) ทักษะทางเทคโนโลยี รู้วิธีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในปัจจุบัน ตลอดจนประเภทและระดับของเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสูงสุด

Amalia and Saraswati (2018) ได้ศึกษาผลที่เกิดจากสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ที่ได้รับการรับรองในประเทศอินโดนีเซีย การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของครูซึ่งการพัฒนาการปฏิบัติงานครูขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยและหนึ่งในนั้น คือ สมรรถนะ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สมรรถนะที่ดีจะช่วยให้ การปฏิบัติงานของครูดีขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของครู การปฏิบัติงานของครูควรมีมาตรฐานครูที่ได้รับการรับรองด้านสมรรถนะจะมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่ไม่ได้รับการรับรองด้านสมรรถนะ งานวิจัยนี้ระบุว่าสมรรถนะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูกับผลการปฏิบัติงาน

Ismail (2018) ได้ศึกษาภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนกับและสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก และภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน ในมิติสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู พบว่าภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับความรู้ของครู แต่มีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในระดับน้อย ผลการวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยเฉพาะด้านความรู้ ด้านสมรรถนะการทำงานของครู พบว่า ทักษะของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ของครู งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าทักษะมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับครูที่มีสมรรถนะการปฏิบัติงานสูง อย่างไรก็ตาม ทักษะนั้นจะเกิดขึ้นได้ โดยครูต้องมีความรู้กว้างขวางและความรู้เชิงลึกในทุกด้านของการพัฒนาการสอนที่มีคุณภาพ

Marina et al. (2017) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการศึกษาและการพัฒนาครูของไทย ในศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 การศึกษาได้ทำด้วย การศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์เชิงลึกจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ของพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการโรงเรียนของพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนที่ได้รับรางวัลครูดีเด่น เป็นผู้ให้บริการข้อมูลหลัก ดังนั้น การศึกษาพบว่า การศึกษาบทบาทของผู้บริหาร ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การใช้ความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 5 ทักษะในงานบริหาร 2) การดำเนินการส่งเสริมการควบคุมกำกับและติดตามผลและการประเมินผลของลักษณะของการเป็นครูแห่งศตวรรษที่ 21 และ 3) ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ โดยการเพิ่มการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานธุรการ

จากการศึกษาเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่นำเสนอในบริบทของต่างประเทศนั้น จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกับสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในประเทศไทยที่เป็นข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2562) และประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับ คุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2563) ที่ระบุว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู

การจัดการเรียนรู้และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งผู้ค้นคว้าอิสระได้นำมากำหนดเป็นกรอบในการศึกษาตัวแปรสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาในอาชีวของรัฐในจังหวัดราชบุรี โดยให้นิยามตัวแปรนี้ว่า เป็นคุณสมบัติของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตนที่ส่งผลให้ครูแสดงออกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงาน และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้ประโยชน์ที่ได้รับการศึกษาตัวแปรสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะได้นำมาใช้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาในอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ต่อไป

ผู้ค้นคว้าอิสระได้สังเคราะห์องค์ประกอบความคิดเห็นของนักวิชาการและงานวิจัยหลายท่านพบว่า ความต้องการจำเป็นและแนวการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถสรุปได้ ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่*2-1**แสดงการสังเคราะห์ความต้องการจำเป็นและแนวการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน
การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบ มาตรฐาน การปฏิบัติงาน	นิตศน์ ทามนตรี (2558)	อำไพ นงค์เยาว์ และคณะ (2559)	สมบุญ ธรรมลังกา (2561)	ปณิธิ เจริญรักษ์ (2563)	ชำนาญ แดงท่าขาม (2559)	พจนิษฐ์ มั่งคั่งและกัญญากร เอี่ยมพญา (2563)	Nessipbayeva (2012)	Amalia and Saraswati (2018)	Ismail (2018)	Marina et al. (2017)	รวม
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. ด้านการจัดการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		8

2.6**กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ผู้ค้นคว้าอิสระได้ศึกษามาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การปฏิบัติหน้าที่ครู (2) การจัดการเรียนรู้ และ (3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จากกรอบแนวคิดนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้นำมาใช้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ดังแสดงในภาพ

สภาพปัจจุบันของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี

1. สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู
2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
3. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี

1. สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู
2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
3. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี

ภาพที่ *2-1**กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของรัฐในจังหวัดราชบุรีเพื่อให้ การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนด วิธีการดำเนินการค้นคว้าอิสระ ในหัวข้อต่อไปนี้

3.1**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2**เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

3.3**การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4**การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1**ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 459 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ได้แก่ ครูที่ทำงานสายการสอนในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการกำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาข้อมูล เชิงหมวดหมู่ จากการเปิดตาราง สำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan 2021 (อ้างถึงใน ชัย วิจิต, 2558) ความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ($p = 0.50$) ช่วงการยอมรับของความคลาดเคลื่อน = .05 จากจำนวนประชากร 459 คน (ประมาณ จากจำนวน 460 คน) ควรกำหนดให้มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 210 คน

ได้ทำการแจกจริงจำนวน 240 ชุด โดยมีผู้ตอบกลับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 218 คน คิดเป็น 91% ของแบบสอบถามที่แจกไป จากสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีจำนวน ทั้ง 7 แห่ง ผู้ค้นคว้าอิสระใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (ชัยวิจิต, 2558) โดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ทุกคนในการใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

3.2**เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระเลือกใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความต้องการในปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู 2) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ 3) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert (Likert Scale) 5 ระดับ (ฤทธิไกร, 2562) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

3.2.1**การสร้างเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1.1**ศึกษารายละเอียด ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.1.2**ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม จากหนังสือ เอกสาร และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3.2.1.3**สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความต้องการในปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี ซึ่งประกอบด้วย

3.2.1.3.1**ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.1.3.2**คุณลักษณะเกี่ยวกับคุณลักษณะความต้องการในปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูด้านที่ 2 สมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านที่ 3 สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3.2.1.3.3**ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะความต้องการในปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

3.2.1.4**นำแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

3.2.1.5**นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการประเมินต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

3.2.1.5.1**นางวันทนา โพธิ์รัง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปากท่อ

3.2.1.5.2**นางสาวอนัฐศร สงบจิต รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

3.2.1.5.3**ดร.ชุมพล คำเทียน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

3.2.1.5.4**ดร.กรรณา โพธิ์เต็ง รองผู้อำนวยการฝ่ายฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี

3.2.1.5.5**นายสมฤกษ์ อินทร์เจริญ หัวหน้าแผนกเทคนิคอุตสาหกรรม
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

โดยดำเนินการพิจารณาความเที่ยงตรงเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) รวมถึงความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการประเมินต่าง ๆ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ชัยวิชิต, 2558)

การสร้างแบบประเมินความสอดคล้อง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

เห็นด้วยว่ามีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง +1
ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง 0
เห็นว่าไม่มีความสอดคล้อง	ให้ทำเครื่องหมาย	✓	ลงในช่อง -1

หลักเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมิน ถ้าแต่ละข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่า ในหัวข้อดังกล่าว มีความสอดคล้องกัน แต่หากค่า IOC น้อยกว่า 0.50 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่า ในหัวข้อดังกล่าว ไม่มีความสอดคล้องกัน ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือคัดทิ้ง (ชัยวิชิต, 2558) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามของผู้คั่นคว่ำอิสระ มีความเหมาะสมทุกข้อรายการประเมิน โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.06 - 1.00 ทุกข้อรายการประเมิน

3.2.1.6**ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ

3.2.1.7**ทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มทดลอง (Try Out)

3.2.1.8**นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3**การเก็บรวบรวมข้อมูล

การคั่นคว่ำอิสระครั้งนี้ ผู้คั่นคว่ำอิสระได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามดังต่อไปนี้

3.3.1**ผู้คั่นคว่ำอิสระขอหนังสือจากภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตรสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูในวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามที่กำหนด

3.3.2**ผู้ค้นคว้าอิสระส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมแนบแบบสอบถามทั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์ และไปรษณีย์ ไปยังกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

3.3.3**ผู้ค้นคว้าอิสระรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4**การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

3.4.1**วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

3.4.2**วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ในแต่ละ ข้อโดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) จำแนกเป็นรายข้อรายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของ บุญชม (2560) ดังนี้

3.4.2.1**เกณฑ์การระดับคะแนนในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ระดับ 5	หมายถึง	มีผลการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับ 4	หมายถึง	มีผลการปฏิบัติในระดับค่อนข้างมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีผลการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีผลการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีผลการปฏิบัติในระดับน้อย

3.4.2.2**เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับการแปลความหมาย

4.50 – 5.00	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก
3.50 – 4.49	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับค่อนข้างมาก
2.50 – 3.49	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.49	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

3.4.3**ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีของคำถามจาก แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.4.4**วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ใ้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI_{modified}) ของสุวิมล (2558) และ นำผลมาจัดเรียงลำดับ

3.5**สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยได้ใช้สถิติ โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวน 218 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567 ตอนที่1 ใช้ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.5.3**การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และใช้เกณฑ์การพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: (IOC)

3.5.4**วิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐใน จังหวัดราชบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) ความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยใช้เกณฑ์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของ บุญชม (2560)

3.5.5**การวิเคราะห์การจัดลำดับ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของ รัฐในจังหวัดราชบุรี ด้วยการหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) โดยใช้สูตรใน การคำนวณ PNIแบบปรับปรุง (PNI modified) ที่ปรับปรุงจากสูตร โดยนงลักษณ์ และสุวิมล, 2558) ผลต่างของ (I-D)หารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการ จำเป็นให้อยู่ในพิสัยช่วงที่ไม่กว้าง มากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบเมื่อใช้ระดับของ สภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณ ค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล, 2558) ดังสูตร

(3.1)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ PNI_{modified} แทน การเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI)

I (Importance) แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติที่พึงประสงค์ของการพัฒนา สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

D (Degree of Success) แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สภาพการปฏิบัติที่ในปัจจุบันของการพัฒนา สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา อาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

การใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) ใช้สูตรในการคำนวณ PNI แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) โดยวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากการหาค่าผลต่างของ น้ำหนัก ค่าเฉลี่ยของสภาพการปฏิบัติงานที่พึงประสงค์ (I) และค่าเฉลี่ยสภาพการปฏิบัติงานปัจจุบัน (D) หารด้วยน้ำหนักค่าเฉลี่ย ตามสภาพการปฏิบัติงานปัจจุบัน (D)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี 2. เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ผู้ค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

4.1**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีจำนวนทั้งสิ้น 218 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567 ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์การสอน และการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพผู้ค้นคว้าอิสระได้วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังปรากฏผลในตารางที่ 4-1

ตารางที่*4-1**จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=218)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	122	55.96
ปริญญาโท	90	41.28
ปริญญาเอก	6	2.75

ตารางที่*4-1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครูพิเศษสอน	20	9.17
ครูผู้ช่วย	18	8.26
ครู คศ.1	114	52.29
ครู คศ.2	38	17.43
ครู คศ.3	27	12.39
ครู คศ.4	1	0.46
3.ประสบการณ์การสอน		
น้อยกว่า 1 ปี	10	4.59
มากกว่า 1-5 ปี	86	39.45
มากกว่า 5-10 ปี	59	27.06
มากกว่า 10-15 ปี	31	14.22
มากกว่า 15-20 ปี	14	6.42
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	18	8.26
4. การอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ		
1.ประชุมสัมมนาทางวิชาการ	79	36.2
2.อบรมเชิงปฏิบัติการ Workshop	68	31.2
3.ทำวิจัยทั้งเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม	105	48.2
4.ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ	110	50.5

จากตาราง 4-1 พบว่า ครูผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐมนตรีในจังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 218 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่งมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 55.96 รองลงมาเป็นระดับปริญญาโท มีจำนวน

90 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.28 และระดับปริญญาเอก มีจำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.75 มีตำแหน่งวิทยฐานะเป็นครู ค.ศ. 1 มากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 52.29 รองลงมาเป็นครู ค.ศ. 2 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.43 รองลงมาเป็น ครูค.ศ. 3 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.39 รองลงมาเป็นครูพิเศษสอน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.17 รองลงมาเป็นครูผู้ช่วย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26 รองลงมาเป็นครูค.ศ. 4 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.46 มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 39.45 รองลงมาคือมากกว่า 5-10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 27.06 รองลงมาคือมากกว่า 10-15 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 14.22 รองลงมา มากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26 รองลงมาคือมากกว่า 15-20 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.42 รองลงมา น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.59 ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่ได้พัฒนาวิชาชีพ โดยทำศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาเป็นการทำวิจัยทั้งเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาเป็นประชุมสัมมนาทางวิชาการ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 และอบรมเชิงปฏิบัติการ Workshop จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2

4.2ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี**

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีจำนวนซึ่งครอบคลุมสมรรถนะใน 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 218 ฉบับ ผู้ค้นคว้าอิสระได้วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมปรากฏดังตารางที่ 4-2

ตารางที่*4-2**ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวม (n=218)

สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
การปฏิบัติหน้าที่ครู	2.93	0.70	ปานกลาง	4.72	0.49	มาก
การจัดการเรียนรู้	2.88	0.72	ปานกลาง	4.73	0.51	มาก
ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	2.89	0.66	ปานกลาง	4.70	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย	2.90	0.70	ปานกลาง	4.72	0.51	มาก

จากตารางที่ 4-2 สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.90, S.D.=0.70) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.72, S.D.=0.51)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันในรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X}$ =2.93, S.D.=0.70) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X}$ =2.89, S.D.=0.66) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =2.88, S.D.=0.72)

ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.51) ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X}$ =4.72, S.D.=0.49) และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X}$ =4.70, S.D.=0.54)

เมื่อพิจารณาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แต่ละด้าน โดยรายละเอียดปรากฏผลดังตาราง ที่ 4-3 ถึง 4-5 ดังนี้

ตารางที่*4-3*ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (n=218)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติ หน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
1	มีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนอย่าง เต็มศักยภาพ โดยการเสริม จุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยเป็น รายบุคคล	3.04	3.06	ปาน กลาง	2	4.67	0.52	มาก	11
2.	การได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และปรับ พฤติกรรมการสอนของตน ให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นระยะ ๆ	3.01	0.68	ปาน กลาง	3	4.72	0.48	มาก	5
3.	การได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้ สอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียนเพื่อให้นักเรียน เกิดการ เรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม	3.00	0.70	ปาน กลาง	4	4.64	0.50	มาก	12

ตารางที่*4-3**(ต่อ)

ข้อที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติ หน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
4.	การได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง	2.94	0.63	ปานกลาง	6	4.69	0.54	มาก	10
5.	การส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิพากษ์/วิจารณ์เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบ ต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์	2.90	0.67	ปานกลาง	8	4.73	0.46	มาก	4
6.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์และมีความก้าวหน้าทางการเรียน	2.81	0.65	ปานกลาง	11	4.70	0.49	มาก	9
7.	การได้สอดแทรกเรื่องระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน	2.95	0.75	ปานกลาง	5	4.72	0.47	มาก	5
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่พึงประสงค์และนิสัยในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นบุคลิภาพของนักเรียน	2.90	0.72	ปานกลาง	8	4.72	0.47	มาก	5
9.	การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/สื่อต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และสัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ	2.92	0.66	ปานกลาง	7	4.75	0.46	มาก	2

ตารางที่*4-3**(ต่อ)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติ หน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
10.	การได้นำความรู้ที่ได้รับจาก การอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะ เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.81	0.66	ปานกลาง	11	4.71	0.52	มาก	8
11.	การได้ติดตามข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมา พัฒนาตนเองและนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	2.90	0.73	ปานกลาง	8	4.75	0.47	มาก	2
12.	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้นักเรียนทั้งในด้าน บุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	3.08	0.86	ปานกลาง	1	4.79	0.48	มาก	1
รวมเฉลี่ย		2.93	0.70	ปานกลาง		4.72	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อจัดการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง
ประสงค์ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ในภาพรวม ผลปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$
=2.93, S.D.=0.70) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.72, S.D.=0.49)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปาน
กลาง (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.81 ถึง 3.08) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก
ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา

และมารยาท ($\bar{X}$ = 3.08, S.D. = 0.70) มีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยการเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยเป็นรายบุคคล ($\bar{X}$ = 3.04, S.D. = 0.64) และการพัฒนาความรู้ความสามารถและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 0.68)

ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์แต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.64 ถึง 4.79) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท ($\bar{X}$ = 4.79, S.D. = 0.48) การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/สื่อต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และสัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.46) และการติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.47) และการส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิพากษ์/วิจารณ์เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.46)

ตารางที่*4-4*ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการเรียนรู้ (n=218)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติ หน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำ ดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำ ดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
1.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.89	0.71	ปานกลาง	8	4.75	0.46	มาก	2
2.	การสามารถวิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้	3.03	0.64	ปานกลาง	2	4.71	0.50	มาก	11
3.	การได้วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.94	0.65	ปานกลาง	4	4.73	0.50	มาก	6
4.	การได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	2.96	0.71	ปานกลาง	3	4.75	0.49	มาก	2
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนา นักเรียนตามความถนัดและความสนใจ	2.91	0.63	ปานกลาง	7	4.70	0.50	มาก	12

ตารางที่*4-4**(ต่อ)

ข้อที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
6.	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนเป็นหลัก	2.89	0.71	ปานกลาง	8	4.72	0.51	มาก	8
7.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	2.88	0.75	ปานกลาง	10	4.75	0.46	มาก	2
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	2.81	0.70	ปานกลาง	12	4.70	0.53	มาก	12
9.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ	2.76	0.72	ปานกลาง	15	4.68	0.57	มาก	16
10.	การได้ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาให้นักเรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบลองผิดลองถูกในระยะเวลาอันเหมาะสม	2.77	0.74	ปานกลาง	13	4.70	0.53	มาก	12
11.	การได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21	2.74	0.73	ปานกลาง	16	4.72	0.52	มาก	8

ตารางที่*4-4**(ต่อ)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติ หน้าที่ครู	สภาพปัจจุบัน			ลำ ดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำ ดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
12.	การได้ดูแลช่วยเหลือและ พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเป็นระบบ	2.88	0.76	ปานกลาง	10	4.72	0.55	มาก	8
13.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้าง นวัตกรรมในการแก้ปัญหา และส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	2.77	0.72	ปานกลาง	13	4.70	0.53	มาก	12
14.	การใช้ช่องทางเครือข่าย อิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการ สนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.94	0.83	ปานกลาง	4	4.75	0.50	มาก	2
15.	การได้ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้ โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง	2.94	0.73	ปานกลาง	4	4.73	0.52	มาก	6
16.	การสามารถทำงานกับเพื่อนครู เป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และสะท้อนผลการ ปฏิบัติงานร่วมกันอย่าง สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.05	0.75	ปานกลาง	1	4.82	0.41	มาก	1
รวมเฉลี่ย		2.88	0.72	ปานกลาง		4.73	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4-4 พบว่าสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม ผลปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.88, S.D.=0.72) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.73, S.D.=0.51)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันแต่ละรายการพบว่าทุกรายการมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.74 ถึง 3.05) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 3.05, S.D.=0.75) การสามารถวิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้ ($\bar{X}$ = 3.03, S.D.=0.64) และการได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($\bar{X}$ = 2.96, S.D.=0.71)

ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์แต่ละรายการพบว่าทุกรายการมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.68 ถึง 4.82) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D.=0.41) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.46) การได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.49) การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.46) และการใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียน มีความรู้ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D.=0.50)

ตารางที่*4-5**ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และระดับของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน (n=218)

ตารางที่*4-5**

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
1.	การตระหนักและเห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชน ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	2.83	0.69	ปานกลาง	6	4.70	0.50	มาก	4
2.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการพัฒนาและแก้ปัญหาการ เรียนของนักเรียน	2.82	0.62	ปานกลาง	8	4.66	0.56	มาก	7
3.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองใน การส่งเสริมนักเรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์	2.83	0.69	ปานกลาง	6	4.62	0.58	มาก	8
4.	การได้สร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนเพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	2.91	0.61	ปานกลาง	5	4.69	0.56	มาก	5
5.	การได้ร่วมกับเพื่อนครู พัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วน ร่วมจัดการศึกษาของ สถานศึกษาให้กับผู้ปกครอง และชุมชน	2.92	0.67	ปานกลาง	3	4.73	0.53	มาก	2

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ		($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	
6.	การได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.94	0.65	ปานกลาง	1	4.73	0.54	มาก	2
7.	การรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้ปกครองและชุมชนที่มีภูมิหลังและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	2.92	0.68	ปานกลาง	3	4.69	0.56	มาก	5
8.	การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.93	0.67	ปานกลาง	2	4.75	0.47	มาก	1
รวม		2.89	0.66	ปานกลาง		4.70	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบว่าสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนในภาพรวม ผลปรากฏดังนี้ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.89, S.D. = 0.66) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.54)

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันแต่ละรายการพบว่าทุกรายการมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.82 ถึง 2.94) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.65) การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}$ =2.93, S.D.=0.67) การได้ร่วมกับเพื่อนครูในการพัฒนาผู้ปกครองและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}$ =2.92, S.D.=0.67) และการรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้ปกครองและชุมชนที่มีภูมิหลังและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ($\bar{X}$ =2.92, S.D.=0.68)

ในส่วนสภาพที่พึงประสงค์แต่ละรายการพบว่าทุกรายการมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.62 ถึง 4.75) โดยรายการที่อยู่ในลำดับสูงกว่ารายการอื่นใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}$ =4.75, S.D.=0.47) การได้ร่วมกับเพื่อนครูในการพัฒนาผู้ปกครองและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.53) และการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.54)

4.3ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี**

จากการตอบแบบสอบถามของ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 218 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) มาจัดลำดับด้วยการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI_{modified}) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4-6

ตารางที่*4-6**ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี (n=218)

สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของความต้องการจำเป็น $PNI_{modified} = \frac{(I-D)}{D}$	ลำดับ
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู	2.93	4.72	0.61	3
2. การจัดการเรียนรู้	2.88	4.73	0.64	1
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	2.89	4.70	0.63	2

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ลำดับที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified}=0.64$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($PNI_{modified}=0.63$) และด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($PNI_{modified}=0.61$)

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ในแต่ละด้านโดยละเอียด ปรากฏผลดังตารางที่ 4-7 ถึง 4-9 ดังนี้

ตารางที่*4.7*ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู (n=218)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ ครู	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพ ที่พึง ประสงค์ (I)	ดัชนีของความ ต้องการจำเป็น $PNI_{modified} = \frac{(I-D)}{D}$	ล่ำ ดับ
1.	มีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนอย่าง เต็มศักยภาพ โดยการเสริม จุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยเป็น รายบุคคล	3.04	4.67	0.54	12
2.	การได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และปรับ พฤติกรรมการสอนของตนให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ	3.01	4.72	0.57	6
3.	การได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม	3.00	4.64	0.55	8
4.	การได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้ของ ตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับปรุง การเรียนรู้ของตนเอง	2.94	4.69	0.60	5

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ ครู	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพ ที่พึง ประสงค์ (I)	ดัชนีของความ ต้องการจำเป็น $PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$	ลำ ดับ
5.	การส่งเสริมให้นักเรียน แลกเปลี่ยน เรียนรู้โดยวิพากษ์/ วิจารณ์เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบ ต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์	2.90	4.73	0.63	4
6.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้าง โอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุก สถานการณ์และมีความก้าวหน้า ทางการเรียน	2.81	4.70	0.67	2
7.	การได้สอดแทรกเรื่องระเบียบ วินัยและความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียนในกระบวนการเรียนการ สอน	2.95	4.72	0.60	5
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย เชื่อมโยงให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่ พึงประสงค์และนิสัยในการ ปฏิบัติ เพื่อให้เป็นบุคลิกภาพ ของนักเรียน	2.90	4.72	0.63	4
9.	การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ วิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/ สื่อต่างๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และ สัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ	2.92	4.75	0.63	4

ตารางที่*4.7**(ต่อ)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ ครู	ค่าเฉลี่ยของ สภาพ ปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของความ ต้องการจำเป็น $PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$	ลำ ดับ
10	การได้นำความรู้ที่ได้รับจากการ อบรมมาพัฒนาตนเอง โดย คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับ ผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.81	4.71	0.68	1
11	การได้ติดตามข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมา พัฒนาตนเองและนำมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน	2.90	4.75	0.64	3
12	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้นักเรียนทั้งในด้าน บุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	3.08	4.79	0.56	7

จากตารางที่ 4-7 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู นั้น ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนารายการต่อไปนี้มากกว่ารายการอื่นโดยพิจารณา 3 ลำดับแรก ได้แก่ การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ($PNI_{\text{modified}}=0.68$) รองลงมาคือ การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์และมีความก้าวหน้าทางการเรียน ($PNI_{\text{modified}}=0.67$) และการได้ติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}}=0.64$)

ตารางที่*4-8*ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านการจัดการเรียนรู้ (n=218)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของ ความต้องการ จำเป็น PNI _{modified} = $\frac{(I-D)}{D}$	ล่ำ ดับ
1.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	2.89	4.75	0.64	7
2.	การสามารถวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้	3.03	4.71	0.55	16
3.	การได้วิเคราะห์สภาพปัญหา ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนทำแผนการจัดการเรียนรู้	2.94	4.73	0.61	12
4.	การได้พัฒนาแผนการจัดการ เรียนรู้ให้สามารถนำสู่การ ปฏิบัติ ได้จริง โดยเน้นการ พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	2.96	4.75	0.60	14
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย เพื่อพัฒนา นักเรียน ตามความถนัดและ ความสนใจ	2.91	4.70	0.62	10

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของ ความต้องการ จำเป็น PNI modified = $\frac{(I-D)}{D}$	ลำดับ
6.	การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดกิจกรรมเสริม ความรู้และกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับ ความสนใจของนักเรียนเป็น หลัก	2.89	4.72	0.63	9
7.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือวิธีการ เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม กับสถานการณ์	2.88	4.75	0.65	6
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหา คำตอบด้วยตนเอง	2.81	4.70	0.67	5
9.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง พร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วย ตัวเองอยู่เสมอ	2.76	4.68	0.70	2

ตารางที่*4-8**(ต่อ)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของความ ต้องการจำเป็น $PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$	ลำ ดับ
10.	การได้ฝึกทักษะกระบวนการ แก้ปัญหาให้นักเรียน โดยใช้ วิธีการเรียนแบบลองผิดลองถูก ในระยะเวลาอันเหมาะสม	2.77	4.70	0.70	2
11.	การได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณา การเนื้อหาสาระที่มีความ สอดคล้องสัมพันธ์กัน โดย เชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	2.74	4.72	0.72	1
12.	การได้ดูแลช่วยเหลือและ พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเป็นระบบ	2.88	4.72	0.64	7
13.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้าง นวัตกรรมในการแก้ปัญหาและ ส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	2.77	4.70	0.70	2
14.	การใช้ช่องทางเครือข่าย อิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการ สนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.94	4.75	0.62	10

ตารางที่*4-8**(ต่อ)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของความ ต้องการจำเป็น $PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$	ลำ ดับ
15.	การได้ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้ โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง	2.94	4.73	0.61	12
16.	การสามารถทำงานกับเพื่อนครู เป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และสะท้อนผลการ ปฏิบัติงานร่วมกันอย่าง สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	3.05	4.82	0.58	15

จากตารางที่ 4-8 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการ
ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัด
ราชบุรี ด้านการจัดการเรียนรู้ นั้น ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนารายการต่อไปนี่มากกว่ารายการอื่น
โดยพิจารณา 3 ลำดับแรก ได้แก่ การได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้อง
สัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($PNI_{\text{modified}}=0.72$)
รองลงมา คือ การได้จัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วย
ตัวเองอยู่เสมอ ($PNI_{\text{modified}}=0.70$) การได้ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาให้นักเรียนโดยใช้วิธีการ
เรียนแบบลองผิดลองถูกในระยะเวลาอันเหมาะสม ($PNI_{\text{modified}}=0.70$) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ
สร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งอยู่ในลำดับที่เท่ากัน
($PNI_{\text{modified}}=0.70$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง
($PNI_{\text{modified}}=0.67$)

ตารางที่*4-9*ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (M) ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (n=218)

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของ ความต้องการ จำเป็น PNI _{modified} = $\frac{(I-D)}{D}$	ลํ า ด ับ
1.	การตระหนักและเห็น ความสำคัญ ของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง และชุมชน ต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน	2.83	4.70	0.66	1
2.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการพัฒนาและแก้ปัญหาการ เรียนของนักเรียน	2.82	4.66	0.65	2
3.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการส่งเสริมนักเรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์	2.83	4.62	0.63	3
4.	การได้สร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนเพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน	2.91	4.69	0.61	6

ข้อ ที่	สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองและชุมชน	ค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D)	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่พึง ประสงค์ (I)	ค่าดัชนีของ ความต้องการ จำเป็น PNI modified = $\frac{(I-D)}{D}$	ลำ ดับ
5.	การได้ร่วมกับเพื่อนครู พัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการมีส่วน ร่วมจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ให้กับผู้ปกครอง และชุมชน	2.92	4.73	0.62	4
6.	การได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชน แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	2.94	4.73	0.61	6
7.	การรับฟังความคิดเห็นและ ยอมรับในความรู้ความสามารถ ของผู้ปกครองและชุมชนที่มี ภูมิหลังและวัฒนธรรม ที่แตกต่างกัน	2.92	4.69	0.61	6
8.	การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.93	4.75	0.62	4

จากตารางที่ 4.9 พบ ว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน นั้น ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนารายการต่อไปนี้มากกว่ารายการอื่น โดยพิจารณา 3 ลำดับแรก ได้แก่ การตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($PNI_{modified}=0.66$) รองลงมาคือ การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหการเรียนรู้ของนักเรียน ($PNI_{modified}=0.65$) และการได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($PNI_{modified}=0.63$)

บทที่ 5

สรุปการค้นคว้าอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี 2) เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ผู้ค้นคว้าอิสระ ได้ดำเนินการสรุปการค้นคว้าอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1**สรุปการค้นคว้าอิสระ

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีจำนวนทั้งสิ้น 218 คน จากสถานศึกษา จำนวน 7 แห่ง ในปีการศึกษา 2567 ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์การสอน และการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี พบว่า มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 55.96 มีตำแหน่งวิทยฐานะเป็นครู ค.ศ. 1 มากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 52.29 มีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 39.45 ครูส่วนใหญ่ได้พัฒนาวิชาชีพ โดยทำศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5

5.1.2 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ จังหวัดราชบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสามารถจัดลำดับจากระดับมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู โดย

หัวข้อย่อยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาทมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน** โดยหัวข้อย่อยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **และด้านการจัดการเรียนรู้** โดยหัวข้อย่อยการสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น

โดยสรุป ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี มีศักยภาพพื้นฐานที่ดีแต่ยังต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะในเชิงลึก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้และความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง

5.1.3**สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี พบว่า ในภาพรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ได้แก่ **ด้านการจัดการเรียนรู้** โดยหัวข้อย่อยการสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู** โดยหัวข้อย่อยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาทมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน** โดยหัวข้อย่อยการร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น

โดยสรุป การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีความโดดเด่นที่สุด รองลงมาคือการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จุดเด่นคือความสามารถของครูในการทำงานเป็นทีมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ขณะที่จุดที่ควรส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดกิจกรรมปฏิบัติจริง การปรับการสอนให้เหมาะกับนักเรียน และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

5.1.4**ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี พบว่าจากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ **ด้านการจัดการเรียนรู้** โดยหัวข้อย่อยการได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน** โดยหัวข้อย่อยการตระหนักและเห็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น **ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู** โดยหัวข้อย่อยการได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญมีระดับคะแนนเฉลี่ยมากกว่าหัวข้อย่อยอื่น

โดยสรุป ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะเพื่อรองรับการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ โดยเน้นที่การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง

5.2**อภิปรายผล

จากการสรุปผลการค้นคว้าอิสระ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

5.2.1**สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า สมรรถนะของครูในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูส่วนใหญ่ยังที่ไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างพอเพียงและเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังจะเห็นได้จาก ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แม้จะมีประสบการณ์ ช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.45 ประกอบกับการเข้ารับการพัฒนาวิชาชีพของครูส่วนใหญ่เป็นเรื่องศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัย

ต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 50.5 โดยมีครูที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ workshop เพียงร้อยละ 31.2 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรได้รับการพัฒนาไม่เช่นนั้น ครูไม่สามารถเตรียมผู้เรียน ให้ทันกับโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ในวิชาแกนกลางและทักษะที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพ คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีและทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ ต้องเตรียมให้ผู้เรียนมีทักษะ 3Rs8Cs (เข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2564; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เช่นเดียวกับที่ ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2562) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องพัฒนาตนเองและตามให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมอยู่ในโลกและสังคมในศตวรรษที่ 21 และครูต้องได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 หากครูไม่มีทักษะเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถทางด้านสังคมและเศรษฐกิจในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูในแต่ละรอบปี พบว่า ครูได้รับการพัฒนาแต่ขาดการติดตามประเมินผลการนำความรู้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีความเข้าใจของหลักสูตรและหลักสูตรไม่มีตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการพัฒนาและสามารถนำไปใช้ได้จริง ขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่องไม่มีการวางแผนระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) และปัญหาการพัฒนาครูในอดีตที่ผ่านมา คือ ไม่กระจายโอกาสให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาอย่างทั่วถึง และมีความซ้ำซ้อน ในขณะที่ครูบางคนอาจไม่มี โอกาสได้รับการพัฒนาเลย อีกทั้งหลักสูตรการอบรมอาจจัดขึ้นตามความต้องการของผู้จัด ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของครู เป็นการอบรมที่ดึงครูออกจากห้องเรียน ทำให้ครูละทิ้งเด็กและการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) จากเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเป็นไปได้ว่า ทำให้ครูส่วนใหญ่รับรู้ว่ามีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายสมรรถนะ พบว่า ครูเห็นถึงความสำคัญและต้องการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทุกสมรรถนะในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพราะหากครูไม่มีทักษะการจัดการเรียนรู้เหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถ ทางด้านสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต (ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ 2562) ซึ่งนักเรียนจะมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของศตวรรษที่ 21 ได้มากน้อยเพียงไร

ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและประสิทธิภาพของครูเป็นสำคัญ (Ismail, Don, Husin, and Khalid 2018) ซึ่งแต่ละสมรรถนะอธิบายได้ดังนี้

5.2.1.1**สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านนี้มากกว่าด้านอื่น อาจเป็นเพราะว่าครูได้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีใหม่ ๆ และใช้บริบทของสังคมโลกที่เป็นอยู่ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างกระตือรือร้นเรียนรู้อย่างมีความหมายและช่วยพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับสูง (รัตนา ดวงแก้ว, 2557) โดยรายการที่ครูต้องการพัฒนาเป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ การทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม และช่วยให้ครูสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และยังเป็นการเสริมพลังอำนาจ ให้ครูทำให้ครูรับรู้ความสามารถที่มีอยู่และใช้ความสามารถให้เต็มศักยภาพเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน (Barber 2007, อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2562) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำสู่การปฏิบัติได้จริง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งรายการดังกล่าว ผู้ค้นคว้าอิสระเห็นว่าเป็นปัจจัยส่งผลโดยตรงต่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วย

5.2.1.2**สมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านนี้ในระดับมากเช่นกัน อาจจะเป็นเพราะว่าสมรรถนะนี้จะช่วยให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งจะส่งผลดีแก่สถานศึกษา เป็นการรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ รวมไปถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน และความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครู อีกทั้งครูยุคใหม่ต้องการสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนของโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะทักษะการสอนและสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูมืออาชีพประกอบด้วย ปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ พุดจาไพเราะ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีอารมณ์มั่นคงและอดทน มีนิสัยชอบทำงานกับคนรุ่นใหม่ มีทักษะในการสื่อสารและการสังเกตที่ดี มีไหวพริบ และจินตนาการที่ชัดเจน และมีความเป็นผู้นำ (Nessipbayeva, 2012) ซึ่งสอดคล้องกับผลการค้นคว้าอิสระที่พบว่า ครูต้องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท ผู้ค้นคว้าอิสระมีความเห็นว่า ครูยังเห็นความสำคัญของการเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นการรักษาชื่อเสียง ศักดิ์ศรีของตนเองและวิชาชีพ และพบว่า ครูต้องการแสวงหาความรู้

เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/สื่อต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และ สัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ การติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและ นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการค้นคว้าอิสระ ที่ครูผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพเท่าที่ควร จึงต้องการเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ

5.2.1.3**ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนา สมรรถนะด้านนี้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องการสร้างความร่วมมือกับ ผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนด้านการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็น รูปธรรม อีกทั้งอาจเป็นเพราะครูต้องการร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและเพื่อนร่วมงานในการพัฒนา กลยุทธ์ที่สมบูรณ์ครบวงจรเพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาที่แตกต่างกันของผู้ปกครองและ ชุมชน (Teacher Leadership Exploratory Consortium, 2010) ทั้งนี้ความสามารถของครูในการ ทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนจะส่งเสริมให้เกิดการเคารพซึ่ง กันและกัน และยอมรับในความแตกต่างได้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) แต่จากการสัมภาษณ์ ครู พบว่าการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนของครูยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อจำกัดการเห็นความสำคัญและเวลา ครูจึงต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน

5.2.2**การจัดลำดับความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐใน จังหวัดราชบุรี พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย และมี ข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.2.1**ด้านการจัดการเรียนรู้

ผลการค้นคว้าอิสระแสดงให้เห็นว่า ครูมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการ จัดการเรียนรู้ ใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ การฝึกทักษะกระบวนการ แก้ปัญหาให้นักเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบลองผิดลองถูกในระยะเวลาอันเหมาะสมการทำวิจัยในชั้น เรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้ อธิบายจากผลการค้นคว้าอิสระได้ว่า การจัดการการเรียนรู้ของครูในปัจจุบัน ยังใช้รูปแบบเดิม ขาดการบูรณาการเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ขาดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ลองผิดลองถูก กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบ จนสามารถสรุปความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งพบว่า ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนที่เกิดจากปัญหาจริงของผู้เรียน ซึ่งสาเหตุดังกล่าวเกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาระงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อเวลาสำหรับออกแบบการจัดการเรียนรู้ ครูยังขาดความรู้และประสบการณ์ที่จะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาออกแบบการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาาร่วมกัน ครูขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการทำวิจัย ในชั้นเรียนจึงทำให้เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยุ่งยาก และมุ่งเน้นประโยชน์ในการเลื่อนวิทยฐานะของตนเองมากกว่าการเน้นการพัฒนาผู้เรียน จากสภาพการณดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี ต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามครูได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจว่า ผู้บริหารควรลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนให้ครูได้มีเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ควรพัฒนาครูให้มีสมรรถนะและทักษะเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดเป็นนโยบายให้ครูจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning และส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (PLC) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมถึงส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากปัญหาจริง นอกจากนี้ต้องมีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและเป็นวัฒนธรรมองค์กรจากผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยเน้นจากผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติสร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่ประสบผลสำเร็จด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ Barber (2007, อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2562) ที่ว่า ต้องฝึกอบรมครูใหม่อย่างเข้มข้นในด้านทักษะการสอนที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่เริ่มเป็นครูผู้ช่วยเพื่อเรียนรู้กลวิธีการสอนที่หลากหลายสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สรรหาครูที่มีความรู้และประสบการณ์ทั้งด้านหลักสูตรและการสอนที่อิงมาตรฐานและเป็น กัลยาณมิตรเพื่อช่วยเหลือครูที่มี

ปัญหาเรื่องการจัดทำแผนการสอน วิธีการสอน โดยนิเทศครูในระดับชั้น เรียนแบบ coaching ชนิดตัวต่อตัว กับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแผนการสอน และวิธีการสอนและเพื่อเป็นรูปแบบที่ดีและพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้วยแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีศักดิ์จินดานุรักษ์ (2562) ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่า ต้องมีการนิเทศภายใน เพื่อให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ มีแผนการนิเทศภายในอย่างชัดเจนและนิเทศแบบกัลยาณมิตรรวมไปถึงส่งเสริมให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดระบบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ และ ชุตติวัฒน์ สุวดีพิงศ์, 2561) ระบุว่า การพัฒนาทางวิชาชีพของครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ให้เท่าทันกับยุคสมัย ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีการเรียนรู้ที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความรู้ และเชี่ยวชาญในการสอน สามารถพัฒนาหลักสูตร ได้วางแผนการสอนและแบบเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

5.2.2.2**ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

ผลการค้นคว้าอิสระแสดงให้เห็นว่า ครูมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหการเรียนรู้ของนักเรียน และการร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เหตุที่เป็นเช่นนี้ อธิบายจากผลการค้นคว้าอิสระได้ว่า สมรรถนะของครูในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยมีเหตุผลจากการที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และสถานศึกษายังไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งขาดการประสานทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ผู้แทนครูได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนที่น่าสนใจว่า สถานศึกษาต้องสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยสร้างเครือข่ายความ

ร่วมมือ เช่น เปิดโอกาสให้สมาชิกวัยเก่าและชมรมผู้ปกครองเข้าร่วมการประชุมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาและหาแนวทางพัฒนาและแก้ปัญหาทั้งด้าน การเรียนและด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และสถานศึกษา ต้องส่งเสริมครูให้ปฏิบัติงานระบบ ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาของนักเรียนด้านการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สมาคมการสำรวจภาวะผู้นำของครูสหรัฐอเมริกา (Teacher Leadership Exploratory Consortium, 2010) ที่ว่า ครูต้องพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและทักษะ การทำงาน ร่วมกับผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นไปที่การช่วยให้นักเรียนที่มีภูมิหลัง แตกต่าง กันได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวังอย่างเป็นธรรม และครูร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชนและเพื่อน ร่วมงานในการพัฒนากลยุทธ์ที่สมบูรณ์ครบวงจรเพื่อตอบสนองความต้องการการศึกษาที่แตกต่างกัน ของผู้ปกครองและชุมชน

5.2.2.3**ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู

ผลการค้นคว้าอิสระแสดงให้เห็นว่า ครูมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการ ปฏิบัติหน้าที่ครูใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์และมีความก้าวหน้าทางการเรียน และการติดตามข่าวสาร สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เหตุที่เป็นเช่นนี้ อธิบายจากผลการค้นคว้าอิสระได้ว่า เพราะครูจำนวนหนึ่งยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการนำความรู้ ที่ได้รับการอบรมมาพัฒนาตนเอง และหลักสูตรอบรมครูก็ไม่ได้ตรงกับความต้องการของครู จึงทำ ให้ครูไม่เห็นถึงความสำคัญและไม่ได้นำความรู้จากการอบรมนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน ส่วน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า กิจกรรมนอกชั้นเรียนมีค่อนข้างน้อยเพราะมีข้อจำกัดด้านเวลา และ การส่งเสริมความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนเน้นการพัฒนานักเรียนในภาพรวมมากกว่าพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูมีหน้าที่จัดการเรียนรู้ในหลายระดับชั้น และมีนักเรียน หลายคนจึงต้องจัดในภาพรวม สำหรับการติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีการติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมา พัฒนาตนเอง แต่ยังขาดการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากครูยังยึดติดกับการสอนเนื้อ ใ้ให้ครบตามหลักสูตร ไม่ได้ประยุกต์ใช้ข่าวสารในปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ ไม่ได้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบัน คิดวิเคราะห์ข่าว และนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จากสภาพการณดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ของรัฐในจังหวัดราชบุรี ต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูเพื่อเตรียมพร้อมให้ครูมีความรอบรู้ เป็นแบบอย่างต่อผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน อันจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563) ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้แทนครูได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูที่น่าสนใจ อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับปัญหาและความสนใจของครู โดยเฉพาะต้องเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรติดตามผลของการใช้ความรู้จากการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นรูปธรรมและควรกำหนดชั่วโมงพัฒนาตนเองของครูในแต่ละภาคเรียน พร้อมทั้งให้ครูรายงานผลการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยการสนับสนุนด้านทรัพยากรการเรียนการสอนและงบประมาณ และยืดหยุ่นให้ครูจัดการด้านเวลาที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่เป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความก้าวหน้าทางการเรียนและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้อง กับแนวคิดของ ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2562) ส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองตามความต้องการที่จัดโดยหน่วยงานภายในและภายนอก เพื่อปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะ หรือความชำนาญ และทัศนคติอันเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จนสามารถก่อให้เกิดความรู้การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม และทัศนคติ ในระดับสูงขึ้นไป พร้อมทั้งสนับสนุนการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาครูผู้สอน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Nessipbayeva (2012) ที่เสนอว่า ครูต้องจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การรักษาวินัย การสร้างขวัญและกำลังใจ สนับสนุนการทำงานเป็นทีมที่มีการวางแผน การสื่อสาร การประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลวิธีอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนอย่างเสมอภาค และมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย มุ่งองค์ความรู้ทางศาสตร์การสอน ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา วิธีการสอนเชิงรุกอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนให้พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์การแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

5.3**ข้อเสนอแนะ

5.3.1**ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้

5.3.1.1**ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

5.3.1.1.1**ควรจัดหลักสูตรอบรมพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ครอบคลุมทั้งสมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยมีนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้ครูทุกคนได้รับการอบรม มีการกำหนดชั่วโมงการอบรม และการติดตามผลการใช้ความรู้จากการอบรมในการจัดการเรียน

5.3.1.1.2**ควรจัดให้มีการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับห้องเรียน จากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำแนะนำครูในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

5.3.1.1.3**ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็น รูปธรรม พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริม ให้กลุ่มเครือข่ายของสถานศึกษาภายใต้การดูแลของอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี จัดเวทีให้ครูได้แสดงผลงานวิจัยในชั้น เรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

5.3.1.2**ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

5.3.1.2.1**ควรลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครู มีเวลาอย่างเต็มที่สำหรับการจัดการเรียนรู้และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5.3.1.2.2**ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งสมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยเฉพาะสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เป็นสมรรถนะที่ครูต้องการพัฒนามากที่สุด และให้ครูที่เข้ารับการพัฒนานำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเช่นสนับสนุนด้านงบประมาณ

5.3.1.2.3**ควรกำหนดแผนและแนวปฏิบัติในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องศตวรรษที่ 21 ตามแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.3.1.2.4**ควรส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง ในการพัฒนาการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยสถานศึกษาควรประชุมชี้แจง และช่วยพัฒนาผู้ปกครองให้สามารถสนับสนุนและกระตุ้นการเรียนรู้ของบุตรหลานที่บ้านได้ตามหลักสูตร ซึ่งจากผลการค้นคว้าอิสระชี้ให้เห็นว่า ครูยังไม่สามารถประสานสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพัฒนาการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1.2.5**ควรสร้างขวัญและกำลังใจและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โดยเน้นผลสำเร็จ ตามสมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

5.3.1.3**ข้อเสนอแนะสำหรับครู

5.3.1.3.1**ควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 โดยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาทางวิชาการ อบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และศึกษางานวิจัยต่าง ๆ

5.3.1.3.2**ควรทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนทั้งในภาพรวมและรายบุคคล ซึ่งจะพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3.1.3.3**ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน และร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนด้านการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสร้างโอกาสในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อผู้ปกครองสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาบุตรหลานได้เหมาะสมทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เนื่องจากผลวิจัยชี้ว่า สมรรถนะของครูด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เป็นสิ่งที่ครูต้องพัฒนารองมาจากสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้

5.3.2**ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.2.1**ควรใช้การค้นคว้าอิสระเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

5.3.2.2**ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ข้าง โดยศึกษากับครูในสถานศึกษาของอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดอื่น เพื่อให้ผลการค้นคว้าอิสระมีความแม่นยำยิ่งขึ้น

5.3.2.3**ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนิน แลงคินิล. (2560). การพัฒนากรอบแนวคิดสมรรถนะของครูใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามแนวคิดการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 20 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 136 ตอนพิเศษ 68 ง.

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2564). การพัฒนางานการแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. ประมวลสาระชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

คณะกรรมการคุรุสภา. (2563). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.

จักรพรรดิ วัฒนา และ จำลอง นักพ่อน. (2562). หน่วยที่ 14 กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11-15 (น.1-125). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จำลอง นักพ่อน. (2562). หน่วยที่ 9 การบริหารสมรรถนะทรัพยากรบุคคลในองค์กร. ใน ประมวลสาระชุด วิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 6 – 10 (น. 1 - 99). นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เจริญ ภูวจิตร. (2560, 2 มิถุนายน). การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (Teachers Development for Learner Quality in the 21st Century).

ชัยวิชิต เขียวชนะ. (2558). ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology). กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชัยวุฒิ เทโพธิ์ และ พงษ์เสรีयर เหลืองอลงกต. (2563). แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 11(1) ,135-150.

ชำนาญ แดงท่าขาม. (2559). ภาวะผู้นำของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2562). หน่วยที่ 8 การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. ในประมวลสาระชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 2, น.1-79). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทับทิม พิทักษ์เขตขันธ์. (2560). ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มพญาวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ,มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

ธัญชนก สีฟ้า. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาตรมหาบัณฑิต]

พิรณย์ จตุรัส. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]

ชนกฤต อึ้งน้อย. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ [วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].

ธัญชนก สีฟ้า. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]

นพพรชลารักษ์ บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม 2558 – กรกฎาคม 2558

นริศสรา บุญอาด. (2563). ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การค้นคว้าอิสระเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.

ปณิธิ เจริญรักษ์. (2563). พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับ ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2563, 7 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 137 ตอนพิเศษ 109 ง. หน้า 10-14

พระครูปริยัติคุณรังสี. การพัฒนาศักยภาพนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาลัยสงฆ์เลย

พจนินัย มั่งคั่ง และ กัญญกร เอี่ยมพญา. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.), 22(1), 127-128.

รัตนา ดวงแก้ว. (2557). หน่วยที่ 11 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชา นโยบายการวางแผนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หน่วยที่ 11-15 (พิมพ์ครั้งที่ 2, น.1-81). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

. (2562). หน่วยที่ 13 ภาวะผู้นำการเรียนการสอน. ใน ประมวลสาระชุดวิชา นวัตกรรม การบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 2, น.1-61). นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ ๒๑.

สมบุรณ์ ธรรมลังกา. (2561). รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2564). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21. ครู ภาวิทยาชารย JOURNAL OF TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT, 2(1), 1-15.

สำนักงานบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. (ม.ป.ป). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11. (2561). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. บริษัท ออนป้า จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). เครื่องมือส่งเสริมการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำหรับครู). บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>

สิรินันท์ บุชชะบา. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

สุกัญญา จิตพลีชีพ. (2561). สมรรถนะการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]

สุทธิวรรณ ตันติรจนางค์. (2562). หน่วยที่ 13 ระบบการศึกษาและระบบบริหารการศึกษาไทย. ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11-15 (น.1-122). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล. (2561). ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การค้นคว้าอิสระการประเมินความต้องการจำเป็น. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสน่ห์ จัยโต. (2559). องค์การสมัยใหม่สู่องค์การสมรรถนะสูง (พิมพ์ครั้งที่ 5). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อำไพ นงคเยาว, ชนมชกรณ วรอินทร, และ อนุชา กอนพวง. (2559). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนใหม่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 10(1), 132- 143

ภาษาอังกฤษ

Ismail, S. N., Don, Y., Husin, F., & Khalid, R. (2018). Instructional leadership and teachers' functional competency across the 21st century learning. International Journal of Instruction, 11(3), 135-152.
<file:///C:/Users/edasdrat/Downloads/IJIpublishJuly2018.pdf>

Lia Amalia & Tressy Saraswati. (2018). The Impact of Competencies Toward Teacher's Performance Moderated By the Certification in Indonesia.
<https://www.knepublishing.com/index.php/Kne-Social/article/view/3363>

Mclagan, P. (1980). Competency models. Training and Development Journal, 34, 22-26. <file:///C:/Users/edasdrat/Downloads/80-CompetencyModels-TDMag.pdf>

Nessipbayeva, O. (2012). The competencies of the modern teacher. Paper presented at the Annual Meeting of the Bulgarian Comparative Education Society (10th, Kyustendil, Bulgaria, Jun 12-15, 2012).

North Carolina Professional Teaching Standards Commission. (2013). North Carolina professional teaching standards.

Sulaiman, J. & Ismail, S. N. (2020). Teacher competence and 21st century skills in transformation schools 2025 (TS25). Universal Journal of Educational Research, 8(8), 3536-3544. DOI: 10.13189/ujer.2020.080829.

Teacher Leadership Exploratory Consortium. (2010). Teacher Leader Model Standards.

Trilling, B. & Fadel, C. (2189). 21st Century skills: Learning for life in our times. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ
เรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี”

ของ นายกมลภพ ชุมศรี

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่	ชื่อ - สกุล	คุณวุฒิ (สูงสุด) - ตำแหน่ง	สังกัดหน่วยงาน
1.	นางวันทนา โพธิ์รัง	- บธ.ม. (การจัดการทั่วไป) - ผู้อำนวยการ	วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
2.	นางสาวอนันต์สร สงบจิต	- ศษ.ม. (การบริหาร การศึกษา) - รองผู้อำนวยการฝ่าย บริหารทรัพยากร	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
3.	ดร.ชุมพล คำเทียน	- ประ.ด. (การบริหาร การศึกษา) - รองผู้อำนวยการฝ่าย บริหารทรัพยากร	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
4.	ดร.กรรณา โพธิ์เต็ง	- ประ.ด. (การบริหาร การศึกษา) - รองผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการ -	วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
5.	นายสมฤกษ์ อินทร์เจริญ	- ค.อ.ม. (เครื่องกล) - หัวหน้าแผนกเทคนิค อุตสาหกรรม	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือราชการ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๓๓

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชากรราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำคั่นคว่ำอิสระ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม พร้อมแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ด้วย นายกมลภพ ชุมศรี นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การศึกษาสภาพการพัฒนาระบบตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ สีบรัมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาคาดหวังจะได้อรรถประโยชน์โดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับประกอบการทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาด้วย

จกขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙
โทรศัพท์ : ๐๙๑-๘๐๕-๓๕๕๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : kamonpop.aira@gmail.com

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๗๐๔

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชาชื่น ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

ณ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ พร้อม QR-Code

ด้วย นายกมลภพ ชุมศรี นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสา-อาชีพ) หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการ การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การศึกษาศักยภาพการพัฒนสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ สืบรัมย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการทำค้นคว้าอิสระ โดยจะดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วย QR Code ผ่าน Google Form ซึ่งนักศึกษาจะได้ประสานงานในรายละเอียดด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี สำหรับประกอบการทำโครงการการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรศัพท์ : ๐๙๑-๘๐๕-๓๕๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : kamonpop.aira@gmail.com

ภาคผนวก ค

ค่าความเที่ยงของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ (Reliability)
ของแบบสอบถามเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ค่าความเที่ยงของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ (Reliability)

ของแบบสอบถามเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาศมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.	ความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถ ของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยการ เสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยเป็น รายบุคคล	118.83	585.661	.564	.985	162.33	177.402	.651	.964
2.	การพัฒนาความรู้ความสามารถและปรับ พฤติกรรมการสอนของตนให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ	118.70	571.597	.822	.984	162.17	182.075	.525	.965
3.	การได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น กว่าเดิม	118.63	573.826	.864	.984	162.20	180.372	.643	.964
4.	การได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน สะท้อนการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง	118.97	581.344	.715	.984	162.30	179.459	.529	.965
5.	การส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยวิพากษ์/วิจารณ์เหตุการณ์ที่ส่งผล กระทบต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์	119.00	573.931	.754	.984	162.43	174.461	.762	.963

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
6.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์และมีความก้าวหน้าทางการเรียน	118.80	571.752	.859	.984	162.27	178.685	.649	.964
7.	การได้สอดแทรกเรื่องระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน	118.67	568.902	.835	.984	162.17	181.592	.565	.965
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่พึงประสงค์และนิสัยในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นบุคลิกภาพของนักเรียน	118.93	570.064	.834	.984	162.37	177.344	.651	.964
9.	การได้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/สื่อต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และสัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ	118.87	573.884	.810	.984	162.30	178.010	.686	.964
10.	การได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ	118.77	566.806	.796	.984	162.17	183.661	.392	.965
11.	การได้ติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	118.80	572.028	.901	.984	162.13	181.223	.625	.964
12.	การสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	118.70	571.597	.822	.984	162.07	185.513	.289	.966

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
13.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	118.77	576.461	.666	.985	162.20	180.855	.521	.965
14.	การสามารถวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้	118.63	585.068	.635	.985	162.17	177.523	.782	.963
15.	การได้วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอก่อนทำแผนการจัดการ เรียนรู้	118.90	571.679	.872	.984	162.20	179.752	.600	.964
16.	การได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้น การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	118.90	569.541	.882	.984	162.30	177.941	.691	.964
17.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความ ถนัดและความสนใจ	118.97	568.171	.849	.984	162.23	177.082	.774	.963
18.	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจ ของนักเรียนเป็นหลัก	119.03	572.723	.794	.984	162.37	177.757	.574	.965
19.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือ วิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์	118.93	569.651	.844	.984	162.27	180.271	.618	.964
20.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	118.87	577.775	.798	.984	162.30	179.045	.701	.964

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
21.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ	118.80	575.476	.805	.984	162.30	177.528	.720	.964
22.	การได้ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาให้นักเรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบลงมือลองถูกในระยะเวลาอันเหมาะสม	119.00	578.138	.724	.984	162.37	176.240	.719	.964
23.	การได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	119.03	563.895	.832	.984	162.27	179.375	.602	.964
24.	การได้ดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ	118.87	575.361	.815	.984	162.20	179.269	.734	.964
25.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหา และส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน	119.10	575.403	.791	.984	162.37	176.447	.706	.964
26.	การใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	118.90	564.714	.850	.984	162.23	179.702	.590	.964

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
27.	การได้ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	118.80	573.890	.849	.984	162.17	177.454	.698	.964
28.	การสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผล การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	118.87	573.568	.865	.984	162.23	178.668	.593	.964
29.	การตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	118.63	582.309	.670	.985	162.13	181.085	.637	.964
30.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหการเรียนรู้ของนักเรียน	118.87	575.637	.807	.984	162.27	178.271	.678	.964
31.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริม นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	118.93	569.444	.780	.984	162.33	176.644	.639	.964
32.	การได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อกำหนดแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	118.93	570.754	.817	.984	162.37	175.137	.723	.964
33.	การและเพื่อนครูได้ร่วมกันพัฒนา ผู้ปกครองและชุมชนให้มีความรู้ความ เข้าใจในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	119.10	567.679	.828	.984	162.37	173.413	.764	.963

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted	Scale Mean if Item Deleted	scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
34.	การได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	118.90	572.300	.712	.984	162.40	176.938	.675	.964
35.	การรับฟังความคิดเห็น และ ยอมรับในความรู้ความสามารถของ ผู้ปกครองและชุมชนที่มีภูมิหลังและ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	118.90	568.783	.823	.984	162.23	174.944	.831	.963
36.	การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	119.03	573.137	.783	.984	162.33	174.473	.767	.963

สภาพปัจจุบัน	
Cronbach's Alpha	0.985
สภาพที่พึงประสงค์	
Cronbach's Alpha	0.965

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี
2. แบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี
 - ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี
3. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี
4. แบบสอบถามฉบับนี้ให้สำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อน้ำที่และการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ผู้ค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายกมลภพ ชุมศรี

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หนาข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ 1.ปริญญาตรี
☐ 2.ปริญญาโท
☐ 3.ปริญญาเอก

2. ตำแหน่งในปัจจุบัน

- ☐ 1.ครูพิเศษสอน
☐ 2.ครูผู้ช่วย
☐ 3.ครู คศ.1
☐ 4.ครู คศ.2
☐ 5.ครู คศ.3
☐ 6.ครู คศ.4

3. ประสบการณ์สอน

- ☐ 1.น้อยกว่า 1 ปี
☐ 2.ตั้งแต่ 1ปี-5 ปี
☐ 3.มากกว่า 5-10 ปี
☐ 4.มากกว่า 10-15 ปี
☐ 5.มากกว่า 15-20 ปี
☐ 6.มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. ในปีการศึกษาที่ผ่านมาจนถึงปีการศึกษาปัจจุบัน ท่านได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1.ประชุมสัมมนาทางวิชาการ
☐ 2.อบรมเชิงปฏิบัติการ Workshop
☐ 3.ทำวิจัยทั้งเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม
☐ 4.ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ
☐ 5.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของท่าน โดยได้กำหนดค่าคะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะอยู่ใน ระดับน้อย
- 2 หมายถึง ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะอยู่ใน ระดับค่อนข้างน้อย
- 3 หมายถึง ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะอยู่ใน ระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะอยู่ใน ระดับค่อนข้างมาก
- 5 หมายถึง ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะอยู่ใน ระดับมาก

ข้อ ที่	สมรรถนะตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู เพื่อการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบัน					ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน สภาพที่พึงประสงค์				
		มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย	มาก	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู											
1.	มีความมุ่งมั่นพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ของนักเรียน อย่างเต็ม ศักยภาพ โดยการเสริม จุดเด่นและแก้ไข จุดด้อย เป็นรายบุคคล										
2.	การได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและปรับ พฤติ กรรมการสอน ของตนให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ										
3.	การได้ปรับเปลี่ยนวิธีการ สอนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ นักเรียน เพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น กว่าเดิม										
4.	การได้ส่งเสริมและ สนับสนุนให้นักเรียน สะท้อนการเรียนรู้ ของตนเองอยู่เสมอเพื่อ ปรับปรุงการเรียนรู้ของ ตนเอง										
5.	การส่งเสริมให้นักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดย วิพากษ์/วิจารณ์ เหตุการณ์ ที่ส่งผล กระทบต่อสังคมอย่าง สร้างสรรค์										

6.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียน ได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ และมีความก้าวหน้าทางการเรียน										
7.	การได้สอดแทรก เรื่องระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน										
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่พึงประสงค์และนิสัยในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นบุคลิกภาพของนักเรียน										
9.	การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/สื่อต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และสัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ										
10.	การได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดกับ ผู้เรียนเป็นสำคัญ										
11.	การได้ติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน										

12	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท										
ด้านการจัดการเรียนรู้											
13	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา										
14	การสามารถวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้										
15	การได้วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนทำแผนการจัดการเรียนรู้										
16	การได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ										
17	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ										
18	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนเป็นหลัก										
19	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่น										

	เพื่อให้สามารถ ปรับเปลี่ยน กิจกรรม หรือวิธีการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม กับ สถานการณ์									
20	การได้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ กระตุ้นให้ นักเรียน แสวงหาคำตอบ ด้วยตนเอง									
21	การได้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยให้นักเรียนได้ ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้ สรุป ความรู้ด้วยตัวเอง อยู่เสมอ									
22	การ ได้ ฝึ ก ทักษะ กระบวนการ แก้ปัญหา ให้นักเรียน โดยใช้วิธีการ เรียนแบบลองผิดลองถูก ใน ระยะเวลา อัน เหมาะสม									
23	การได้จัดการเรียนรู้โดย บูรณาการเนื้อหาสาระที่ มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กัน โดยเชื่อมโยง กับเนื้อหาและทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21									
24	การได้ดูแลช่วยเหลือ และพัฒนานักเรียนเป็น รายบุคคลอย่างเป็น ระบบ									
25	การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสร้างนวัตกรรมใน การแก้ ปัญหา และ ส่งเสริม ด้านการเรียนรู้ ของผู้เรียน									

26	การใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียน มีความรู้ ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ของสังคมโลก ในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์									
27	การได้ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง									
28	การสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ									
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน										
29	การตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน									
30	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการพัฒนาและแก้ปัญหา การเรียนของนักเรียน									
31	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการส่งเสริมให้นักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์									

32	การได้สร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพการ จัดการเรียนการสอนเพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียน										
33	การได้ร่วมกับเพื่อนครู พัฒนาความรู้ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมจัด การ ศี ก ษ า ข อ ง สถานศึกษา ให้กับ ผู้ปกครอง และชุมชน										
34	การได้เปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัด การ ศี ก ษ า ข อ ง สถานศึกษา										
35	การรับฟังความคิดเห็น และยอมรับในความรู้ ความสามารถของ ผู้ปกครองและชุมชนที่มี ภูมิหลังและวัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน										
36	การร่วมจัดกิจกรรม/ โครงการเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น										

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงค่า IOC รายข้อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

ตารางแสดงค่า IOC รายข้อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี

รายการ		ผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	แปล ผล
		คน ที่	คน ที่	คน ที่	คน ที่	คน ที่		
		1	2	3	4	5		
สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21								
ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู								
1.	มีความมุ่งมั่นพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ โดยการเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	การได้พัฒนาความรู้ความสามารถและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	การได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นกว่าเดิม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	การได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	การส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิพากษ์/วิจารณ์เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์และมีความก้าวหน้าทางการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

7.	การได้สอดแทรกเรื่องระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่พึงประสงค์และนิสัยในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นบุคลิกภาพของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ เช่น ศึกษาเอกสาร/ตำรา/ สื่อต่างๆ เข้าร่วมประชุม/อบรม และสัมมนาทางวิชาชีพครู ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	การได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาพัฒนาตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	การได้ติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำมาพัฒนาตนเองและนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพการแต่งกาย กิริยา วาจา และมารยาท	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนรู้								
13.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	การสามารถวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	การได้วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	การได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

17.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนตามความถนัดและความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของ นักเรียนเป็นหลัก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือ วิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ นักเรียนแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21.	การได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงพร้อมทั้งให้สรุปความรู้ด้วย ตัวเองอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	การได้ฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาให้ นักเรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบลองผิดลอง ถูกในระยะเวลาอันเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.66	ใช้ได้
23.	การได้จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเนื้อหา สารที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน โดย เชื่อมโยงกับเนื้อหาและทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	การได้ดูแลช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนเป็น รายบุคคลอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมใน การแก้ปัญหาและส่งเสริมด้านการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

26.	การใช้ช่องทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27.	การได้ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28.	ความสามารถทำงานกับเพื่อนครูเป็นทีมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน								
29.	การตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชน ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31.	การได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32.	การได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	+1	0	+1	+1	+1	0.66	ใช้ได้
33.	การได้ร่วมกับเพื่อนครู พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้กับผู้ปกครอง และชุมชน	+1	0	+1	+1	+1	0.66	ใช้ได้
34.	การได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

35.	การรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ ความสามารถของผู้ปกครองและชุมชนที่มีภูมิ หลังและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36.	การร่วมจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ถึงสภาพการปฏิบัติงานของครูในปัจจุบัน

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ถึงสภาพการปฏิบัติงานของครูในปัจจุบันเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “การศึกษาสภาพการพัฒนสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการ
เรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี”

ของ นายกมลภพ ชุมศรี

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	สังกัดหน่วยงาน
1.	ดร.สมพงษ์ พนมชัย	ผู้อำนวยการ	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
2.	นางวันทนา โพธิ์รัง	ผู้อำนวยการ	วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
3.	ดร.ชุมพล คำเทียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ทรัพยากร	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
4.	ดร.กรรณา โพธิ์เต็ง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
5.	นายสมฤกษ์ อินทร์เจริญ	หัวหน้าแผนกเทคนิคอุตสาหกรรม	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
6.	นายณรงค์ศักดิ์ บุญช่วย	หัวหน้าแผนกช่างกลโรงงาน	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
7.	นางสาวเกศกนก ยังแสง	ครู	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2
8.	นางวรรณภา หมายมัน	ครู	วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
9.	นางสาวณัฐสินี นิมาภาส	ครูพิเศษสอน	วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
10.	นายธรรมรัตน์ โชคชื่น	ครูพิเศษสอน	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายกมลภพ ชุมศรี
ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การศึกษาสภาพการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี
สาขาวิชา	บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
ประวัติ	พ.ศ. 2550 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพรุพิพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2556 ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมการผลิตและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2563 พนักงานราชการครู สังกัดวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2565 รับราชการครู สังกัดวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานที่ติดต่อปัจจุบัน**แผนกวิชาช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

